

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre ... 36 kor.
Fél évre ... 18 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy óra ... 8 kor.

Ny iktári közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, április 8.

Vilmos császár a német néphez.

(Politikai és szociális reformok. — Általános választói jog. — A porosz uralkodásának modernizálása.)

Erkezett reggel 3 órakor.

— A Hohenzollernekkel nem kötünk békét! Ezt a csatakiáltást üvöltötte világgá legutóbb az entente. A német néphez szólt a nyájas felszólítás, melynek hátsó értelme az volt, hogy ha békét akartok, akkor vegyetek példát az oroszokon. A német *néppel* hajlandók vagyunk békét kötni, a német *császárral* nem.

Az entente azonban megfélemedezett arról, hogy más viszony tüzi a német dinasztíát a német nemzethez, mint a Romanovokat az oroszhoz. Pétervárott a dinasztíát a nemzettől a kancsuka és akasztófa választja el, Berlinben megérzi az uralkodó a nemzet millióinak szíve dobbanását és a megértés tüzi őket egybe.

Az *Aradi Közlöny* már tegnapi számában jelezte, hogy küszöbön van a porosz választói reform megvalósítása. Értesülésünk huszonnégy óra alatt valóra vált. Vilmos császár ezt a korszakos reformot most husvéti ajándékkul küldte a porosz népnek. A császár a birodalmi kancellárhoz ma este a következő rendeletet intézte:

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Otelsége II. Vilmos császár Bethmann-Hollwegh birodalmi kancellárhoz, az állam miniszterium elnökéhez a következő rendeletet intézte:

— A német nép még sohase mutatkozott olyan szilárdnak, mint ebben a háboruban. Az a tudat, hogy a haza elkeseredett önvédelmet folytat, csodálatos erőt gyakorol. Mindazon áldozat ellenére, amelyet ott kinn a harctéren vérben, itthon súlyos nélkülözésekben hoztunk, rendületlen maradt az akarat, a végső latba vetni a diadalmas végső küzdelemben. Nemzeti és szociálisszellem megértette egymást és egyesülvén, kitartó erőt kölcsönzött nekünk. Mindenki érezte, hogy amit a béke hosszú éve alatt gyakorta benső harcok közből építettünk, mégis csak érdemes volt a védelemre. Az egész nemzetnek a harcban és a szükségben végzett teljesítményei tündökölve állnak lelkeim előtt. A birodalom fennállásáért folytatott e küzdelem élményei tenkölt komolysággal

nj korszakot vezetnek be

és mint a birodalom felelős kancellárjának; poroszországi kormányom első miniszterének teladata önnek, hogy e korszak követelményeit helyes eszközökkel megtehető időben teljesedésbe menni segítse. Különböző alkalmakkor kifejtette ön, hogy mily szellemben építendő az állami életforma, hogy

teret adjunk népünk minden tagjának a szabad és örömet együttműködésre.

Az alapelveket, amelyeket ön kifejtett, amint tudja, helyeseltém. Tudom, hogy ezzel nagyatyám, a birodalom megalapítójának nyomdokain haladok, aki mint porosz király, a katonai szervezettel, mint német császár, szociális reformokkal az egyeduralkodói kötelességeket mintaszerűen teljesítette és megteremtette annak előfeltételét, hogy a német nép egyöntetű kitarással ki fogja állani ezt a véres időt. A haderőnek és a nép hadsereg-

nek fentartása, a nép minden rétege szociális fejlődésének előmozdítása volt céloim uralkodásom kezdete óta.

— Arra törekedve, hogy a nép és a monarchia közti szilárdan megőrzött egységben az összeség javát szolgáljam, elhatároztam, hogy

megvalósítom a belső politikai és gazdasági élet kiegészését úgy, ahogy azt a hadihelyzet megengedi.

Népünk milliói még a harctéren vannak, a nézetek e harcának a front mögötti megvívását, amely beható alkotmányváltoztatások nélkül kikerülhetetlen, a legnagyobb hazafias érdekből el kell halasztanunk, amíg eljön hőseink hazatérésének ideje. Ok maguk is velünk együtt tanácskozhatnak és cselekedhetnek az új korszak alkotásánál.

— Hogy azonban a háboru szerencsés vége után, amely *mint bizakodva remelem nincs már messze*, a szükséges és célszerű ebben a vonatkozásban is megtörténhessék, kivánom, hogy az *előkészületek haladéktalanul betegezést nyerjenek*. A porosz országgyűlés átalakítása és az *egész politikai életünknek e kérdéstől való megszabadítása*, különösen szívemen fekszik. A képviselőházi választójog megváltoztatására utasításom folytán már a háboru kezdetén előmunkálatok történtek. Most megbízom önt, hogy az államminiszterium határozott javaslatait terjessze elém abból a célból, hogy harcossaink hazatértekor Poroszország e belső alakulásának alapvető munkája gyorsan végrehajtsák a törvényhozás útján. Az egész népnek e borzalmas háboruban végzett teljesítménye után nekem is az a

meggyőződése, hogy Poroszországban nincs helye többé az osztály-választójognak. A törvényjavaslatnak gondoskodnia kell továbbá a képviselők közvetlen és titkos választásáról.

— Az uralkodásának érdemeit és az államra való maradandó jelentőségét egy porosz király sem fogja félre ismerni. Az uralkodása azonban a jövő idők hatalmas követelményeinek jobban felel meg akkor, ha a *nép különböző köreiből és hivatásaiból, különböző polgártársak tiszteletétől övezett férfiakat*

egyenletesebb terjedelemben foglal magában, mint eddig.

Nagy elődök hagyományai szerint cselekszem, ha szilárd és viharezett állami létünk fontos részének megújításánál a hű, vitéz, dolgozó és erősen fejlett nép iránt azt a bizalmat tanúsítom, amelyet megérdemel. Felhatalmazom Önt, hogy ezt a rendeletemet azonnal közzétegye. *Vilmos. Rex Imperator.*

Ujabb éhségzavargások Oroszországban.

(Miljukov állása megrendült. — Buchanant fogva tartják a forradalmárok. — Elakarták fogni a munkások a cárt.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Stockholm. A Dagens Nyheter jelenti, hogy Péterváron a nyugalom még mindig nem állott helyre. A legutóbbi napokban heves összetűzések voltak a rendőrség és a polgári őrség között.

Stockholm. Pétervári jelentések szerint újra megkezdődtek a zavargások, mert az új orosz kormány csak néhány napra való élelmiszert tudott beszerezni a városok lakosságának, azonban az újabb beállott forgalmi akadályok következtében most sokkal kevesebb élelmiszer van, mint azelőtt volt.

Luganó. A Giornale d'Italia szerint Péterváron újabb beállott élelmiszermenny következtében a lakosság tüntetéseivel sokkal nagyobb arányúak, mint a forradalom kitörése előtt.

Malmö. A Novoje Vremja jelentése szerint a keleti tengeri tartományokban még mindig tisztázatlan a helyzet. A forradalom résztvevői nagyobb részt lett munkások és esztek. A forradalom a kisebb városokban, főleg a német származású lakosság ellen irányult. Pernauban, Valkóban, Kolbarban, Velsenbergben véres német üldözésekre került sor. A lettek forradalmi bizottságot és ideiglenes kormányt alakítottak és az ország jelenlegi urainak tekintik magukat. Ezek a bizottságok nem sokat törődnek a pétervári kormány utasításaival és kijelentették, hogy a keleti tartományok új köztársaságot alakítanak, amelyben csak letteknek és eszteknek lehet szavuk. Rigában bizottság alakult, amelynek tagjai kizárólag lettek és ez intézi a város kormányzását. Sok birtokot felégették. Központi bizottság szervezése van folyamatban, amely kimondja majd a lett-eszt köztársaságot.

Stockholm. Mongóországban heves harcok vannak folyamatban a katonaság és a parasztok között. Irkuckban és Tomsziban a helyőrségek hűek maradtak a cárhoz, a Pétervárral való távirati összeköttetést megakasztották és a szibériai vasutvonalakat helyenként s-étrombolták. Vladivosztkban egy hadihajó legénysége fellázadt és a eurkálót a levegőbe röpítette. A kikötőket japán hajók védelmzik.

Stockholm. Miljukow külügyminiszter állása megrendült. A közvélemény általános óhajával ellentétbe került a külügyminiszter, aki különösen azzal váltott ki maga ellen nagy elkeseredést, hogy minden békemozgalmat erőszakosan elnyomni igyekezett. Rendkívül jellemző a hangulatra az a merénylet, amelyet Miljukow ellen elkövettek. A merénylet ugyan nem sikerült, de a külügyminiszter ennek következtében nem mer többé nyilvánosan mutatkozni. A részleteket titokban tartják.

Luganó. A Corriere della Sera pétervári tudósítójának Miljukow külügyminiszter kijelentette, hogy ma

inkább, mint valaha nem szabad és lehetetlenség győzelem nélkül békét kötni.

Pétervárról jelenti a Times: A Times tudósítója beszélgetést folytatott Buchanannal angol nagykövettel és megkérdezte tőle, hogy meddig tart a háború? A nagykövet így nyilatkozott: Minden az orosz birodalomtól függ. Az oroszok szövetségesei a legközelebbi időn belül megkezdik az általános offenzívát és az oroszoknak nem szabad időt vesztegetniük, hanem a legvégső erőfeszítéssel vissza kell verni a németek keleti támadását, amely küszöbön áll.

London. Pétervári jelentések szerint Buchanannal angol nagykövet betegsége komoly. Semleges államokon keresztül az a hír érkezett Pétervárra, hogy a forradalmárok Buchanant fogva tartják, mert ő nyíltan hirdette, hogy nincs megelégedve a dolgok fordulatával.

Genf. A Temps jelenti: Tény, hogy Oroszországban a hangulat a demokratikus köztársaság felé hajlik és félreérthetetlenül bizonyítja ez a szocialisták tulsúlyát. Az ipari üzemekben a munkások keresztülvitték a nyolcórás munkaidőt, háromszoros munkabérral.

Stockholm. A pétervári munkások bizottságának lapja keservesen siránkozik amiatt, hogy a munkások a municiógyárakban csak vonakodva állnak munkába. A bizottság újabb felhívást bocsátott ki, amelyben a municiógyártás miatt a munka újrafelvételét sürgeti. Kerensky kijelentette, hogy a fronton a szökések száma napról-napra emelkedik, mert a katonákhoz most olyan hírek érkeztek, hogy a nagybirtokokat felosztják és ezért sokan arra törekednek, hogy hazakerüljenek s így a földtelosztásból kivegyék részüket.

Pétervár. A pétervári távirati ügynökség jelenti, hogy a carszkoje-szelei palotába beállított Mankovszky munkásvezér százötven gépfegyveres katonával és Miljukow állítólagos aláírásával ellátott irást mutatott fel és követelte, hogy bocsássák be a volt cárhoz. A parancsnok elutasította a kivánságot és hosszas huzavona után csak azt engedte meg neki, hogy a cári palota termein végig sétálhasson. Valószínű, hogy a munkások és a katonák hatalmukba akarták keríteni a volt cárt és azért folyamodtak ehhez a trükkhöz.

Stockholm. Turkesztánban és a Kaukázusban ellentállanak az új kormány intézkedéseinek. Kuropatkin tábornok megtagadta a munkások által követelt legyelem-megkönnyítéseket. A katonaság egy részében, — mely Észak-Kaukázusban állomásozik, — zavargások voltak.

Malmö. Az új orosz kormány felhívást bocsátott ki, — melyet Guco-

kov és Alexejew irtak alá, — amelyben felszólítja azokat a csapatokat, melyek a forradalom hírére a frontról Pétervárra jöttek, hogy térjenek vissza hadtesteikhez a frontra. Ideérkezett hírek szerint e csapatok száma 150.000 ember. Hír szerint nagy szükség nem hajlandó e felhívásnak eleget tenni.

Malmö. Itteni lapok megállapítják, hogy számos helyen az orosz katonák vonakodnak az ellenség ellen támadni. Az utolsó nyolc napon, különösen a Minszk hadseregnél, számos esetben a gyalogosok megtagadták a rohamot, és nem hagyták el az árkokat.

Genf. Az Echo de Paris jelenti Pétervárról: A volt cárt testőrezrede megtagadta az eskütételt az új kormányra.

Az aradi Vasvitéz leleplezése.

— Felállították a szobrot. —

Hazafias ünnepre készül Arad polgársága: holnap, húsvét vasárnapján tartják meg a Vasvitéz szobrának leleplezését. A szobor, amelyet ma állítottak fel a Kossuth-téren, közvetlenül a Kossuth-szobor előtt, fatalapzaton áll, fából faragva a magyar katonát ábrázolja a háboruban rokkanttá vált hősi magyar vitézek díszességét és türelmes, fájt panaszát szimbolizálja. Szép Ferenc ipariskolai szobrász alkotója a szobornak, aki teljesen ingyen, a nemes célért való lelkesedésből vállalta magára a feladatot.

A Vasvitéz leleplezésének ünnepélye vasárnap délelőtt fél 11 órakor kezdődik a kulturpalota nagytermében, ahol matinét tartanak. A matiné műsora a következő:

1. Hunyady-nyitány, előadja a 33-ik gyalogezred vonós zenekara.
2. Alkalmi költemény, írta Zombory Andor, előadja Kiss Miklós.
3. Magyar toborzó, cigányzene mellett táncolják Ottovay Manci és Gerő Ilonka.
4. Rákóczi-induló, zongorán előadják Kerpich fivérek.
5. Magyar dalmű-részletek, éneki Z. Várady Margit, zongorán kíséri Geillert Pál, az aradi színház karnagya.
6. Ünnepi beszéd, tartja Nagy Sándor dr.
7. Szózat, játssza a 33-ik gyalogezred vonós zenekara.

Fél tizenkét órakor a közönség a matinéről a Vasvitéz elé vonul, ahol a polgári fiúiskolák énekkara nyitja meg az ünnepélyt. Utána Fábry Sándor dr. a Vasvitéz szobrát átadja a városnak, amelynek nevében Varjassy Lajos polgármester veszi azt át. Az ünnepély befejeztével a plakettek és a szegek elhelyezése következik.

A matinéra 9 órától kezdve a kulturpalota pénztáránál lehet jegyet váltani 3, 2, 1 kor. arban. Diakjegy 50 fillér. A rokkant katonák ingyen vehetnek részt a matinén.

Ugy a matiné, mint a plakettek és szegek elhelyezéséből befolyó összeget a Kossuth-asztaltársaság, amely fáradságtalan lelkesedéssel készítette elő a nemes akciót, a háboruban megrokkant katonák segélyezésére fordítja, ezért Arad közönségének legmesszebbmenő támogatását érdemli ki.

Németország akarta megtámadni Amerikát?

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Washington. A Reuter-ügynökség jelenti a háborús kongresszus lefolyásáról: Az ülés egész éjszakán át tartott és csaknem hajnalban ért véget. Az egyik szónok azt hangoztatta, hogy Németország szándékkal sértegette meg Amerikát és csak háborúval lehet megbosszulni a nemzet becsületén ejtett sérelmet. Heflin demokrata képviselő hevesen támadta a békepárti képviselőket és a békepárti felszólalásokat különösen megalázóknak mondotta. Egy másik szónok azt hangoztatta, hogy Amerika nem a meggyilkolt amerikai állampolgárokért, hanem az emberiség jogaiért száll harcba. Különösen megható jelenet volt, amikor Ranlin képviselő, aki öreg és beteg ember, elhaló hangon ezeket mondta: Hazám pártján állok, de a háborúra nem tudom szavazatomat leadni. Az aggastyán a háborús javaslat ellen szavazott.

Rotterdam. A washingtoni kongresszuson William republikánus képviselő kijelentette, hogy a Mexikóhoz intézett német ajánlatnak van egy szakasza, amelyben Bethmann-Hollweg felszólította Caranzát, hogy Mexikóban buvárhajó bázist létesítsenek, lássák el az országot fegyverrel és municióval és szereljék fel a német tartalékosokat, akik az Egyesült Államokból odaérkeznek. A jegyzék utolsó szavai ezek voltak: *Támadás Amerika ellen az egész határon.* Lansing külügyi államtitkár nyomban válaszolt a felszólalásra és kétségbe vonta William kijelentéseinek helyességét. Azt hiszik, hogy Lansing cáfolata csak diplomáciai okokból történt, nehogy ártsanak a Mexikóhoz való viszonyoknak.

Washington. A Reuter-ügynökség jelenti, hogy Cuba elnöke arra kérte a washingtoni kongresszust, jelentse ki, hogy Cuba és Németország között is beállott a hadiállapot.

Washington. A Reuter-ügynökség jelenti: A newyorki, baltimorei, new-orleansi kikötőkben tartózkodó német kereskedelmi gőzösöket lefoglalták és a többi kikötőkben lévő kilencvennégy német hajót is le fogják foglalni. A közlés a hajók felhasználásáról nem emlékezik meg. Hivatalosan azonban azt a megjegyzést tűzik hozzá, hogy a lefoglalás a gőzösök biztonságát jelenti. A hajók személyzetét, német tartalékosokat internálni fogják.

Newyork. Az amerikai kikötőkben lévő német hajókat az állam tulajdonává fogják tenni. A hajókat megvizsgálták és kiderült, hogy a Vaterland kijavításához tíz hónap, több hajó kijavításához három hónap szükséges. A kormány fel fogja becsülni a hajókat és azoknak idej értékét a békekötés után fogják a német kormány rendelkezésére bocsátani. A hajókat csapat és élelmiszerszállításra fogják felhasználni.

Washington. A Reuter-ügynökség jelenti, hogy a szenátus elfogadott egy törvényjavaslatot, amely felhívja a földművelésügyi kormányt, hogy nagyobb mérvben gondoskodjék az élelmiszerek termeléséről.

London. Lloyd George fogadta az amerikai sajtó képviselőit, akik előtt hosszabb beszédet tartott. Amerika — mondotta — egyszerre világhatalom lett olyan értelemben, amilyenben azelőtt soha nem volt. Az amerikai nép uralkodott magán, de amikor meggyőződött arról, hogy nem kicsinyes birkózásból és nem a hatalomért, vagy földért, hanem az emberi jogok szabadságának eléréséért küzdünk, elérkezettnek látta az időt, hogy mellénk álljon. A világnak biztosítania kell a demokrácia sorsát. A békét és szabadságot állandóan veszélyeztetni az olyan autokrata uralom, amely a szervezett hatalomra támaszkodva csakis saját akaratának végrehajtására törekszik és nem a nép akaratának. A mi népünk abban a hitben élt, hogy az emberiség békéjét és összetartását csak a demokrácia védhette meg és nem a katonai uralom.

Nikita elvesztette az entente bizalmát.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Nemrég azt a hírt terjesztette világszerte a francia felhivatalos Havas-ügynökség, hogy Nikita montenegrói király korlátolt biradalmában miniszterválság tört ki. A Radovics miniszteriumot elcsapta a kegyelemkenyeren élő exuralkodó és más kormányt nevezet ki, de ennek a nevének nem köze a világgal a könyomat.

Nem mondhatnók, hogy valami nagyon izgatta volna az emberiséget ez a misztikus válság és igazán senkinek erőszakte bünak a fejét amiatt, hogy nem tudja az új montenegrói miniszterelnök nevét, de minthogy a francia sajtó most fellebbenti a fátyolt a nagy státusz titokról, mi is megírhatjuk.

Ugyátszik, hogy a ravasz Nikita, aki néhai Ferenc József királyhoz írt behódoló levélinek a szerzője volt, ismét nagyon gyanus szövetségstársai előtt. Mint a francia lapok írják, az entent uralkodói arra a megállapodásra jutottak, hogy egyetlen délszláv államot alkotnak és elhatározták, hogy a királygyilkosok dicsőséges dinasztiaját, a Karagyorgyevicseket állítják az élére. Természetesen egy ilyen délszláv nagybirodalomban nem volt hely a független montenegró részére és Nikitát ezért kiméletes módon arról értesítették, hogy a dinasztiajának fel kell magát áldoznia a közérdek javára.

Nikita azonban bátor volt azt a véleményét kifejezni az entent kormányok előtt, hogy ő azt az előbb említett megadási és behódolási okmányt, amelyet el is küldött az osztrák-magyar monarchia uralkodójának, nem azért jelentette ki érvénytelennek olyan galád módon, hogy őt a medve bőrén felosztásánál egyszerűen oldalba rugják. Megbízta Radovicsot a munkanélküli miniszterelnököt, hogy

protestáljon a nyilvánosság előtt Montenegro feláldozása ellen és mikor Radovics ezt megtagadta a Fekete hegyek hamis gerjédt uralkodója, elcsapta az egész kormányt, ki-nevezett egy újat, amely át is nyújtotta Párisban, Londonban és Pétervárott a tiltakozást. Rómáról nincs szó, mert hát az após ismeri a maga vejét.

Ezóta Nikita ismét mint osztrák barát gyanuban áll és az entent sajtója még arra sem méltatja a miniszterait, hogy nevüket a nyilvánossággal közölje. A Gazette de Lausanne, amely félhivatalos viszonyban áll a francia külügyminiszteriumhoz, azt igyekszik bebizonyítani, hogy Nikita megint Bécs és Berlin felé szorult és hogy a mostani miniszterei közül egynéhány osztrák zsoldban állott. Az elaggot király Neilliben teljesen világtól elzárkózott életet él és eme újabb affér óta még a saját minisztereivel sem érintkezett.

Ottenberg Tivadar a zsidó katona kötelességeiről.

(Husvéti ünnepély az aradi hősöknek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Körülbelül három héttel ezelőtt felhívást intézett az Aradi Közlöny utján hitsorsosaihoz az aradi izraelita hitközség főrabbija, Vágvölgyi Lajos dr. és arra kérte őket, hogy adományokkal tegyék lehetővé az Aradon szolgáló zsidó katonáknak a husvéti ünnep megünneplését. Az aradi zsidóság immár a harmadik háborús husvéton látja vendégül azokat a hősokeket, akik ezen a zsidóságnak legszebb családi ünnepén, a rabszolgaságból való megszabadulás emlékének szentelt napokon távol övéiktől, idegenben kénytelenek az őket szeretettel felkereső és asztalukhoz hívó aradi hölgyek és urak megható vendégszeretetét igénybe venni. Valóban felemelő és maasztos látvány színhelye volt két estén át az izraelita népkonyha étkező terme, amelyet meleg otthonná, nem a pompa és a dísz, nem az ezüst és az arany, nem a fényesség varázsoit, hanem a testvéri szeretet melege, amelyet ha nem őszinte és nem kérészetlen, nem lehet pózolni és nem lehet affektálni. A két estén nem voltak annyian a vendégek, nem jött el olyan sok csukaszerű uniformis hős, mint eddig történt, mert a frontokon vannak, ahol nincs ünnep de ahol van szabadságért hevülő szív és van szeretet, amely melegít, mikor az otthonlevő testvérekre gondol.

Nemes szívű aradi hölgyek és urak adományok és fáradozásból ünnepi vacsora készült, amely talán legjelentéktelenebb pontja volt a két magasztos estének, amelyet széppé és felejtetlenné annak vallási és erkölcsi kerete és tartalma tett. A zsidó hitközségnek legelőkelőbb tagjai jelentek meg az estebéden, hogy néhány órára, az évezredek szertartások ősi formái közt maguk is visszavarázsolják azt ami az élet legmagasabb csúcára jutott ember sem feledhet el soha a szülői házat, amint ennek a szép gondolatnak Ottenberg Tivadar udvari tanácsás egy nagy hatást keltett szép beszédben kifejezést is adott. A főrabbinak és feleségének fáradhatatlan buzgalma a körük sereglett előkelő hölgyek mindenre kiterjedő lekötéző figyelme és finom tapintata egyik legszebb háborús emlékévé avatta a két estét az aradi katonáknak.

Az istentisztelet után gyülekeztek és töltötték meg zsufolásig a nagytermet a résztvevők, akikhez péntek este Nemes Zsigmond dr. országgyűlési képviselő, az aradi hitközség elnöke intézett biblikus idézetekkel tarkított hazafias szellemű, emelkedett beszédet. Majd pedig a főrabbi magyarázta meg hatalmas ékesszólással

a zsidó husvétii szertartások mély erkölcsi értelmét. Ottenberg udvari tanácsos frenetikus tapssal honorált beszédben arra mutatott rá, hogy a zsidó katonának, aki ebben az országban egyenlőséget, szabadságot és testvériséget talál, sokkal nagyobb erővel, sokkal nagyobb lendülettel és önfeláldozással kell hazája ügyét szolgálnia, mint más felekezetbeliek, mert a zsidó nép küldetése így tanítja és a zsidók tehetsége ezt így teszi kötelességévé. Rámutatott arra, hogy a családi ünnep, amely a legszebb hagyományok őrzője az otthonnak, a családi körnek megszentelője, talán az utolsó, amelyet idegenben töltenek az őszinte testvéri szeretettel fogadott hősök és ama óhajának adott kifejezést, hogy mihamarabb *vonuljon be a béke, ami mindnyájukat az övéikhez vezérli el.*

Vágvölgyi dr. a legképrázatosabb szabadsághararól, az orosz forradalomról beszélt, amely remélhetőleg véget vet sok százezer zsidó szenvedésének is és azt a gondolatot domborította ki, hogy mint a zsidóság történetében rövid négy hét alatt követi egymást Hamánnak, a zsidóság legnagyobb ellenségének bukása és a szabadság ünnepe a husvét, úgy követte drámai gyorsasággal az ezélt négy héttel Odesszában kihirdetett pogromot a cárnak, a zsarnoknak eltűnése a világtörténelem színpadáról és az orosz nép felszabadulása.

Somogyi Gyula dr. a hitközség előljáróságának, Ottenberg udvari tanácsosnak és a taradhatatlan urhölgyeknek mondott köszönetet az estélyért.

A megvendégelték nevében Grünwald Vilmos nagyváradi illetőségű katona köszönte meg a főrabbinak és a hölgyeknek a fáradozást.

Ma este ugyancsak zsutolásig megtelt a népkonyha étterme. A vallásos szertartás után Szemere Kálmán Máv. állomásfőnök intézett költői szárnyalású beszédet a vendégekhez, akik frenetikus tapssal köszönték meg a meleg szívre és elmélyedésre valló szavakat, amelyekből szeretet, testvériség, hazafias lelkesedés áradt feljűk.

Ameddig a zárórendelet megengedte, derűs jókedvben és kitűnő hangulatban maradt együtt a társaság.

Az ünnepélyen megjelentek: Ottenberg Tivadar és neje, Nemes Zsiginond dr., Somogyi Gyula dr. és neje és Szemere Kálmán és neje. A főrabbiné segítőitársai voltak: Kuttu Gyuláné, dr. Schreiber Vilmosné, dr. Barra Gyuláné, Eibenchützné, Kovács Sománé, Barra Margit, Singer Vilma, Kádár Mariska, Künstler Irén, Fränkel Olga, Havas Böske, Salgó Lili, Ungár Dóri, Kovács Böske és Glück Erzi.

VAROS ES MEGYE.

Folytatolagos sorrendje Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1917. évi április hó 12. ón délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydara-hoznak. 25. A m. kir. belügyminiszter ur intézkvénye Arad sz. kir. város közönsége által özv. Moldován Árpádnának kifizezett segély megtérítésére vonatkozólag hozandó határozat tárgyában. 26. Öfelsége Zita királyné legmagasabb védnöksége alatt álló „Pro Transsylvania” segítő bizottság anyagi támogatást kér. 27. A tanács betérjeszti az Aradi első takarékpénztár tisztviselői karának bosi halálát halt Kékhardt István emlékére tett alapítványról készített alapító levelet jóváhagyás végett. 28. A pénzügyi bizottság javaslata a tisztviselők és alkalmazottak 19. évi háborús előlege ügyében. 29. Özv. Leviczky Dezsőné kérvénye utószülött gyermeke után nevelési járulék utalványozása iránt.

Hindenburg jubileuma. Berlinből jelentik: Hindenburg most ünnepli ötvenegyedik évfordulóját annak, hogy a német hadseregbe belépett.

Előteri csatározások.

Budapest, április 7. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Keleti haretér:

Az Erdős-Kárpátokban és Stanislautilól délre orosz felderítő osztagok sikertelenül törtek elő vonalaink ellen. Sok helyen előteri csatározások voltak.

Olasz és délkeleti haretér:

Nem volt különös esemény. Hoffer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Lótték a franciák St. Quentin.

(44 ellenséges repülőgép pusztulása egy napon.)

Berlin, április 7. (Hivatalos.) A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati haretér:

A tüzérségi harc Lenstől Arrasig rövid megszakításokkal, nem csökkenő hevességgel folyt tovább. A Somme mindkét oldalán levő területen kis osztagok több ízben kötek harcra. A franciák lótték St. Quentin. Laffaux mellett, Soissonsól északkeletre egy francia előtörés megghiusult. Az Aisne mentén és az Aisne-Marne-i csatorna mellett a tüzelés ereje jelentékenyen fokozódott. A franciák arra irányuló támadását, hogy tőlük elragadott árkokat Sapigneulnál visszafoglalják, súlyos veszteségeikkel visszavertük. Repülőfővezetők által megállapított ütogetek, löszortelepeket, erődírményeket és hámszám megfigyelt gyülekező csapatokat hatases tíz alá verték. Az Argonneokban ellenséges felderítő csoportokat elűztünk. A Maas balpartján francia zászlóaljok erős tüzelőkészítés után a meolancourti erdőnél háromszor, de mindig hasztalanul támadtak. Az ellenség abból a célból, hogy a tüzérségi megfigyelést és felderítést kikönszerítse, erős öszszevont légi haderőket vetett harcba, de súlyos veszteségeket szenvedett. A légi harcban Vass hadnagy a 24-ik repülőgépet, Bertrab hadnagy pedig 4 ellentelét lótte le. Soissons és Reims között az ellenség egységes támadást kezdett az ezen arconalon lebegő kötött léghajóink ellen. Gyorsan megindított védőtüzelésünk és portyázó különítményeink beavatkozása következtében az ellenség nem érte el a várt eredményt. Csak két kötött léggömböt lótték le, ezek megfigyelői szállóernyő segítségével értek földet. Az ellenség tegnap 44 repülőgépet vesztett. Ezek közül légi harcban 33-at, védőágyúink tüzében 8-at, vonalaink mögött történt kényszerű leszállás folytán 3-at, légi támadás folytán 1 kötött légnajót vesztett. A mi repülőink közül öt nem tért vissza.

Keleti haretér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala:

Számos szakaszban élénk tüztevényesség. Orosz portyázó osztagoknak

előretörését Baranovicinél és Stanislautilól délre visszavertük.

Józset tóherceg vezérezredes arcvonala:

Az Erdős-Kárpátokban, Moldva határhegyeiben gyakori előtörő harcok.

Mackensen vezértábornagy hadsereportja:

A Vardar és a Doiran tó között az angolok erős tüzelés után vezényszavakkal és „Hurrá” kiáltásokkal támadást szinleltek. Megsemmisítő tüzelésünk hatásosan árasztotta el az ellenséges árkokat, melyekről felismertük, hogy meg vannak szállva. Ladendorff, első főszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

„Felismerte a közönség a helyzet komolyságát.”

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Ezzel a címmel írja a „Times” április 4-én megjelent számának vezetőikkében az élelmiszerinségről a következőket:

— Az a körülmény, hogy az utóbbi hetekben sem pénzért, sem jó szóért nem lehetett egy-két font burgonyát kapni, megmutatta az angol közönségnek az élelmiszer helyzet egész komolyságát. A kormány is egész nyíltan beszélt erről a kérdésről és semmisen szólhatott volna félremagyarázhatatlanul világosabban, mint a miniszterelnökök ama kijelentése: élelmiszerkészleteink nagyon kicsinyek, ijesztően kicsinyek, kisebbek mint bármikor voltak és nem is emlékszem olyan időre, hogy valaha ilyen kicsinyek lettek volna.

— Ez a nyílt beismerés — írja a lap — még jobban meggyőzhették az angol közönséget arról, hogy végtelenül kell takarékoskodni. Láttuk, hogy a burgonyainség azonnal megdrágította azokat az élelmiszereket, amelyek a burgonya pótlására alkalmasak. A banánt például, amelyből békében három darabot lehetett kapni nyole pfennigért, ma huszonöt pfennigért árulják darabonként. Nincs messze az az idő, amikor a burgonyapótló élelmiszerek is szűkiben lesznek, úgy, hogy ezeknek a pótlásukra kell gondoskodni.

— Amig egyrészt figyelmeztetnünk kell a közönséget erre a helyzetre, azt is meg kell mondanunk, hogy nem áll rendelkezésünkre olyan eszköz, amellyel a helyzeten alaposan javíthatnánk. Majdnem teljesen a behozatalra vagyunk utalva, amelyet a tengeralatti háború veszélyezett és másrészt nincs olyan szervezetenk, amely a megérvő készletek elosztását megfelelően tudná eszközölni. Hiába szorgoskodik a kormány és sok hatóság, hogy apróeseprő rendszabályokkal a segítség látszatát keltsék, mert ezek a nagy tömegek élelmészére teljesen hatástalanok. Mit használ az, hogy a londoni egyetem alelnöke elhatározta, hogy a tengeri nyulakat a háború alatt nem szabad felhasználni kísérleti célokra? Mit használ az a propaganda, hogy melegházakban termeljünk zöldséget és gyümölcsöt. Speciálisokat, néhány korán érő gyümölcsöt és zöldségtelét produkálhatunk, de a nagy tömeget ezzel a drága termeléssel ellátni nem tudjuk és a bajon azonnal segíteni képtelenek vagyunk. Ilyen propagandával nem javítjuk a hétről-hétre mindjobban növe élelmiszerinséget és ezt az angol közönség maga is rövidesen tapasztalni fogja.

Kulsszattikok a Kranz-perből.

— Lusztig kapitány szerepe. —

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Ausztriában az elhangzott itólettel korántsem zárultak le a Kranz-per aktái s akik az események háttérét ismerik, jól tudják, hogy itt egy rendszeröntő akció első lépését jegyezték csak fel a törvényszéki terem krónikásai.

Mint 1878-ban, a nagy osztrák gazdasági krach idején az Ofenheim-per leszámolt egy korrupt gazdasági renddel és annak erkölcsi felfogásával, úgy a Kranz-per is kezdete csak egy leszámolásnak, amely korántsem gazdaság-etikai, hanem politikai okokból akarja a banktöke s a benne inkorporált politikai erőket megingatni és megdönteni.

A Kranz-per soha nem került volna szereplőivel a nyilvánosság elé, miniszterek soha se álltak volna bírák, ügyészek és védők kereszt-kérdései között, ha egy politikai csoport, amelynek, úgy látszik, módjában áll jelen és főleg jövő gazdasági és politikai berendezkedésünkre felelőtlenül is befolyást gyakorolni, illetékes és döntő helyen a per keresztülvitelét ki nem torzszirozza.

Ez a felelőtlen politikai csoport, amely a Kranz-per vitelének rugóit mozgatta, mintha a nagytökével, a banktökével és a hideg gazdasági racionalizmussal szemben a polgári és állami erkölcs magas piedesztálján állana, mintha a pénzzel szemben a munkát védené, vagy a kapitalisztikus fejlődés mai formái helyett egészségesebb, szabadabb és természetesebb utakat keresne.

Minderről szó sincs. Ausztriában teljes céltudatossággal egy felekezeti és antimerkantista politikai irányzatot készítenek elő s a politikai koncepció, amely ebben az irányzatban megnyilvánul, imponáló előrelátással épít arra, hogy a háboru után a közhangulatnak bünbakkokat kell majd állítani, amelyekre a gazdasági lerongyolódásért és a háboru egyéb következményeiért a felelősséget át lehet hárítani.

Nagyszerű ügyességgel emeli ki ez a politikai rezsim már ma sarkából azt a nagykapitalista rendszert, mely igaz, hogy skrupulusok nélkül használta a maga javára a háborus konjunkturákat, de amelyet állammá az államban épen azon kedvezések és szoros politikai kötelek tették, amelyekkel Ausztria minden eddigi kormányzata ezt a rendszert fölruházta.

Kiemeli a sarkából ilyen Kranz-perekkel csak azért, hogy hivatkozhasson rá: ime, a kurlárokat — a kufárok bibliai vallásával — hogyan ostromozza, mint az igazság lángostora. Ez a lángostor már sokszor csapkodott maga körül a monarchiában, de akkor mindig antiszocializmusnak hívták, nyíltan és harcra készen, míg most — mert némely tekintetben véletlenül agaza van — úgy csinál, mintha a személytelen és névtelen politikai és erkölcsi igazság megtestesülése volna.

Biztos forrásból tudom, hogy a Kranz-peret más ilyen perek is követni fogják. Mármost folyik vizsgálata nagybankok és vezetői ellen. Furcsa, hogy eddig nem bántották s nyilván a jövőben sem fogják bántani Spitzmüller dr. pénzügyminiszter bankját, a Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft-ot, amelyről pedig az „Abend“ éppen olyan éles leleplezéseket közölt, mint a Depositenbankról. Ezeket a leleplezéseket az osztrák cenzura teljes élességgel csirájában fojtotta el, mert Spitzmüller, aki erkölcsbíróként állt oda a bukott bankigazgató kollégia fölé, a háborus bank-

technika terén szerzett jövedelmező tapasztalatait most azok rendelkezésére bocsátotta, akiknek ezekre politikai céljaiknál nagy szükségük van.

Frivol játék az különben is, amit a cenzurával csináltak ebben az ügyben. Amikor Lusztig Balázs kapitány, a hadügyminiszter volt főhadsegédje és közgazdasági referense, kellemetlen bátorsággal kipattantotta Spitzmüller dr. és Schenk báró aktacserélési mahinációját, az államügyész egyszerre gorombáskodni kezdett vele. És a lapokba csak ezek a gorombaságok kerültek, ezek a burkolt gyanúsítások, de a cenzura kitörölte azokat a kemény válaszokat, amelyeket Lusztig Balázs vágott oda az államügyésznek. Pedig olyanokat is mondott Lusztig kapitány, hogy az ügyész ur hazudik. Minderről nem lehetett semmit se olvasni a lapokban s Lusztig — akiről kiderült, hogy naiv ügybuzgalommal tett önzetlen szívességeket — úgy állt a lapok olvasói előtt, mint aki bűnben találva hallgatógon türtö az ügyész gyanúsításait.

Ez a klikk, amely ilyen eszközökkel operált, a jóhiszemű Krobotin megbuktatására is minden eszközt felhasznál, pedig Krobotinnak semmi köze se volt Kranz árdrágításához. Az a sör, amelyet Kranz a hadseregnek szállított, jó volt és olcsó s neki semmi ingerenciája nem lehetett arra, mit csinál Kranz azzal a sörral, amelyet a hadsereg meg nem rendelt és át nem vett. Spitzmüller és Schenk arak csapdát állítottak Krobotinnak s hadseregszállítási botrányt csináltak egy árdrágítási ügyből.

Krobotin helyett Schleier tábornok a jeltöltjük. Biztos, hogy rá kerül a sor. Ez a klikk akadályokat nem ismer.

RODALOM ES MÜVESZET.

Színház' műsor:

Vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal: *Tatarjárás*, operett.

Este 7 órakor rendes helyárrakkal: *Csárdás királyné* operett.

Hétfőn délután három órakor, mérsékelt helyárrakkal: *Legénybucsu*, operett.

Este 7 órakor rendes helyárrakkal: *Csárdás királyné*, operett.

Kedden: *Csárdás királyné*, operett.
Szerdán: *Csárdás királyné*, operett.
Csütörtökön: *Dollárpapa*, ujdonság. Itt először.

Fenteken: *Dollárpapa*.
Szombaton délután 3 órakor ifjúsági és népies előadás, mérsékelt helyárrakkal: *Váratlan vendég*, színmű.

Este hét órakor rendes helyárrakkal: *Dollár papa*.

* A színház hírel. A *Dollárpapa* Gábor Andor, a színpadi vidámság nagy mesterének legújabb szenzációs sikert aratott ujdonsága még színré sem került, máris nagy sikert aratott. Az első próba ugyanis jóval tovább húzódt, mint más próbák szoktak, mert a szereplők, akik kíváncsian hallgatták leendő szerepeiket, egyre-másra hahotába törtek ki és ugyanily hahoták fogják félbeszakítani a *Dollárpapa* előadását is. A *Dollárpapa*t Várnai játsza. A Koltay-család Polgár, Bánházi, Kifter, Blidár. A főispán Delti, a fia Járói. A darab pergő akcióját viszont Kortész Dezső fogja mozgatni. — A jövő hét érdekességei. A jövő hét játékrendjét a folyton szünetlő hazakat vonzó Csárdás királyné operetten kívül Gábor Andor kitűnő ujdonsága, a *Dollárpapa* bemutatója is előkelti. A *Dollárpapa* három estét tölt be, esti-

törtök, péntek és szombat este, a többi napokon a szezon slágerje, a Csárdás királyné kerül előadásra, a főszerepekben mindenkor Horváth Mici, Járói B., Polgár stb. — A legutósebbi ifjúsági és népies előadás szombaton. 14-én délután 3 órakor lesz. Ez alkalommal Vajda Erno nagyhatású ujdonsága, a *Váratlan vendég* kerül előadásra. Ez lesz ennek a kitűnő ujdonságnak első délutáni előadása. — *Husvét-ünnepi előadások*. Husvét vasárnapján délután a Tetárjárás pompás operett van műsoron, este 7-kor a Csárdás királyné. Holnap hétfőn délután 3-kor a *Legénybucsu* kitűnő operett kerül előadásra, este pedig a Csárdás királyné van műsoron.

* A Kölesey-Egyesület Odry ünnepsége.

Egyre nagyobb arányokban mutatkozik a közönség érdeklődése a Kölesey-Egyesület Odry ünnepélye iránt. Országos kiválóságok tudósították már eddig is az egyesület elnökségét, hogy itt akarnak lenni azoknak a sorában, akik a magyar dalművészet nesztortáza estén köszönteni fogják. A Kölesey-Egyesület ez uton is meghívja Arad város közönségét erre az április 14-én este 8 órakor a kulturpalota nagytermében tartandó ünnepségre, melynek művészi programja a következő: 1. Szendrői Mihály, az aradi Nemzeti Színház igazgatója előjáró beszédet mond. 2. Odry Lehel művészi múltjára való visszaemlékezéseit olvassa fel. 3. A magyar kormány képviselője, Arad város közönsége, a budapesti magy. kir. Operaház és Nemzeti Színház kiküldöttjei, a budapesti Újságírók Egyesülete, az aradi Műharmónia Egyesület, az aradi Nemzeti Színház, az aradi Irodák és Művészek Szabadtársulata stb. és végül a Kölesey-Egyesület üdvözlik a művészt. Szünet után 4. Az aradi Nemzeti Színház művészei a jubiláns kedvenc operáiból adnak elő válogatott részleteket. Belépő jegyek 3 koronától egy koronáig Scherhagh H. és fia üzletében a cég szívességéből előre váltathatók.

* Művész-zsur. E hó 12-én délután 5 órakor tartják meg a kiállítás rendezői a kulturpalota nagytermében művészi zsúrjukat. A bevezető előadást *Prohászka László* dr. a felelősségteljesen már régen nélkülözött kiváló képességű előadó vállalta magára. *Zerkovitz* Rudolf két dalát Horváth Mici éneklé, *Zombory* Andor hangulatos költeményét pedig Várnay Jenő mondja el. *Kubelka-Vas* Ferdi Hubay Hullámzó Balatonját és *Sarasate* Spanyol táncát játsza el hegedűn Vas Anna zongorakísérete mellett. *Bors* László pedig költeményeket olvas fel. Jegyek az előadásra Scherhagh H. és fia cégnél 4—1 korona árban a nagy érdeklődésre való tekintettel már most váltathatók.

* B. Szalay Aranka—Békési Pál zeneintézetének novendek-hangversenye iránt, amely e hó 23-án, vasárnap délután fél 5 órakor lesz megtarva a kulturpalota nagytermében, élénk érdeklődés mutatkozik. A jobb helyek biztosítása céljából ajánlatos, ha az érdeklődők előre váltják meg jegyeiket Oláh Sándor és Török (ezelőtt Weisz Leó) zeneműkereskedésében, minorita-palota, ahol 3, 2, 1 korona és 50 filléres árban kaphatók. Felülfizetések köszönettel fogadtnak.

* Auszterwell Annuska. Még igen sokasor fogunk találkozni ennek a kis leánynak a nevével, a művészetével. Minden téren különös tehetségének adta tanujelét, de főleg a tánc az, amelyben már eddig is művészi tökélyre emelkedett. A „Növendelmi Hivatal”-nak 18-án a színházban műsorra kerülő jótékonyos előadásán alkalma lesz ismét Arad közönségének e sokat ígérő tehetség művészetében gyönyörködni. A műsor többi száma is kiváló. A prólogot *Grallertne Martin* Hilda asszony írta és Toth Böske mondja el. Azonkívül egy esemény kedves és művészi számban lesz részük azoknak, akik a jegyeket Scherhagh H. és fia cégnél megváltják.

* Művészdéltűn a kulturpalotában. Egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a vasárnapi művész-déltűn iránt, amelyet tudvalevőleg egy kopróbit s teljes műkedvelői gárda

rendez jónévű vendégszerepiókkal. A műsor, amely délután 5 órakor kezdődik a kulturpalotában, magánzámokból és egyfelvonásos darabokból áll. Molnár Ferenc „Sátán” című tragikomédiája pompás interpretálókra akadt Gyarmathy Géza, Gömörly Emma, Winkler Antal és Iványi János személyében. A rongyos katonák című háborús hangulat kép is mély hatást fog kiváltani. A rendezőségnek sikerült megnyerni vendégszereplésre dr. Hollander Jenőt, aki énekelni fog, Kara Mancit, aki a prólógot mondja s a színtársulat tagjai közül a következők fogják fellépni: K. Kápolnai Juliska, Járny Böske és Sándor, Kieffer Lujza, P. Rozsnyóy Ilonka és Benkő Gizi. Jegyek délután 3 órától váltathatók a kulturpalota pénztáránál 6, 5, 4, 3, 2 és 1 koronáért.

Nem történt visszaélés a járványkórházban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A város közigazgatási bizottsága ma délután 4 órakor Kintzig János főispán elnöklésével ülést tartott. A polgármester havi jelentése szerint a IV-ik pótszemlén 543 aradi és 1002 idegen illetőségű egyén állott elő, önként jelentkeztek katonának az elmúlt hó folyamán hárman. A szállodákban a város terhére 1 tábornokot, 2 törzstisztet, 108 főtisztet, 11 hadapródot szállásoltak el. A havi jelentést a közigazgatási bizottság egyhangulag vette tudomásul.

Ezután Kintzig főispán konstatálni kívánta, hogy a kórházi bírósnál nagy restancia van. 484 ügydarab elintézetlen. Kér átírni a restanciák feldolgozása végett.

Műlek Lajos dr.: Aki ismeri ott a kezelést és személyzetet, az tudja, hogy ez nehéz dolog.

Kintzig János: Akár nehéz, akár nem nehéz, a múlt hónapban összesen 9 hátralékos ügydarabot dolgoztak fel. Ha ez így megy, 1920-ban lesz a restancia feldolgozva, addig az ügyek régen elvölnek.

E kis intermezzo után következett az Embey Iván pénzügyigazgató havi jelentése. Az állami egyenes adó belizetése kevesebb volt, mint a múlt év március havában. Kéherer Károly tanfelügyelő jelenti, hogy az elemi iskolák záróvizsgáit a jövő hónap folyamán tartják meg. Tisch Mór dr. tiszti főorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok a múlt hónaphoz képest, kedvezőlenebbek voltak. Halálozás 324 történt, 79 több, mint születés. Az aradi várban előfordult 18 hólyagos és 2 kiütéses himlő eset.

Műlek Lajos dr.: Egy hírlapi közlemény a járványkórházban tapasztalt visszaéléseket tette szóvá.

Tisch Mór dr. tiszti főorvos: Visszaélés nem történt. Az ügyben vizsgálatot tartottam. Egy esetben fordult elő hogy egy beteg rosszul lett és meghalt és a 65 esztendősi ápolónak idején nem volt jelen. Ennek az elhunytak a felesége telefonált egy lap szerkesztőségébe és így jutott az eset a nyilvánosságra. Az esetét alaposan megvizsgáltam.

Műlek Lajos dr.: Tudomásul veszem a főorvos ur magyarázatát.

Angel István dr. főjegyző jelentése következett. A közigazgatási bíróság kimondotta, hogy a hadbavonult munkás nevének nem köteles a munkásbiztosító pénztár a kórházi ápolási díjat fizetni, mert a hadbavonulásra nem alkalmazható a fegyvergyakorlatról szóló törvény. Steinhardt Mór dr. bizottsági tag tekintettel arra, hogy ez a közigazgatási bírósági határozat egyrészt a legnagyobb mértékben antiszociális, másrészt elvi jelentőségű döntésnek nem tekinthető, azt javasolta, hogy ne respektálja a bizottság a jövőben és mindig a legliberálisabban kezelje a beteg javára a tör-

vényt. A közigazgatási bizottság határozatát pedig csak akkor vegyék tudomásul, ha teljesülésben elvi döntést hoz, nem pedig egy tag, vagy pláne egy referens intézi el a kérdést.

Ifj. Varjassy Lajos dr. csatlakozott Stein-

hardt dr. nézetéhez, Angel István dr. főjegyző azonban megjegyezte, hogy itt a jövőben követendő eljárásról nincsen szó és sem határozatot nem kell hozni. A közigazgatási bíróságnak általa ismertett döntése csupán tudomás vételeül szolgál.

„Békesejtelmek a tavasz jöttével.”

— A Vossische Zeitung az angol békeajánlatról. —

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Az Aradi Közlöny már röviden megírta, hogy a Vossische Zeitung „Békesejtelmek” címen nagy feltűnést keltett cikket írt, amelyben nem mond kevesebbet, mint hogy Károly király látogatása a német főhadiszálláson a béke kérdésével állt összefüggésben, mert az angolok a monarchiának békeajánlatot tettek. Bécsből ezzel szemben felhivatalos jellegű cáfolat érkezett, amely ezt az álmod széttepte. Azonban azt hisszük, hogy mégis érdekes lesz a Vossische Zeitung tudósítását és az ehhez fűzött következtetéseket megismerni.

— „Az emberek — írja a lap — akik oly vitézül túrték a hosszú telet, nem vesztik el a bátorságukat és meggyőződéssel hiszik, hogy tavasznak kell jönnie. Ezzel a tavaszi örömmel együtt egy békesejtelm szálta meg népünket. Az igaz, hogy az még egész csendes és félénk, de mindenki érzi, aki a tömegek szívverését figyeli. Ezelőtt két évvel és még ezelőtt egy évvel is, mikor a tavasz jött, nem volt a kíséretében egy közeli békének sejtelme és reménye, hanem mindnyájan új csatákra gondoltunk. Azt sem tételezhetjük fel, hogy ez a tavaszi békehangulat, gyengeségünk érzetéből fakadna. Erről egy olyan népnél legkevésbé lehetne szó, amely éppen most határozta el az általános polgári szolgálati kötelezettséget, amely óriási adóterhet vett magára és örömmel áldozott újabb milliárdokat a hadvezetőségnek és kinyilatkoztatta azt a megingathatatlan elhatározását, hogy nem teszi le addig a fegyvert, nem tér vissza addig a munkához, amíg nem biztosította magának a becsületos német békét, amelyre igényt tarthat az ellenségek egész világával szemben, mérhetetlen áldozatai, győzelmek és fényes katonai helyzete következtében. Nem! Ha ma milliók bátor szívében az a remény kelt életre, hogy a háború már nem tarthat soká, akkor ennek más oka van.

— Mikor 1916. decemberében Németország és fegyvertársa törhetetlen erejük teljes tudatában ellenségeinknek nagylelkűen békére nyújtotta kezét és ennek fejében csak gunyos elutasításra talált, akkor sokakban az a gondolat keletkezett, hogy megint beíáthatatlan időre elszállt a reménye annak, hogy ezt a borzasztó tusát befejezzük. És optimistának gunyolták azt, aki mindennek ellenére a hadilármán keresztül is a béke bűbajos szavát merte hallani és aki azt vallotta, hogy a központi hatalmak által lángrollobbantott reménypárázs áttör a csaták minden felhőjén. A tények ezeknek a kigunyolt optimistáknak adtak igazat. Ama decemberi napok óta nem szüntünk meg a békéről beszélni, mialatt a különböző frontokon hatalmas harcokra készültek, mialatt a tengeralfutó harc kiélesedett, mialatt az Egyesült Államok beléptek a harcoló felek közé. Azonban a központi hatalmak békeajánlatáról, az arra adott feleletről, háborús célokról és békelehetőségekről felvetett kérdések a napirendről nem kerültek le. Erősen mozgásba jöttek az orosz forradalom következtében, mert hisz az egész világon azt mérlegelik, hogy mi-

ilyen hatása lesz ennek a háborúnak. Ehhez járul még a német birodalmi kancellár legutóbbi beszéde, az osztrák-magyar külügyminiszter nyilatkozata és az ezzel kapcsolatos német felhivatalos kommentár, a német szociáldemokraták válasza az orosz szociálisták békeajánlatára, mindez érthetővé teszi, ha a békevágy, amely minden ember szívében ott honol, örvendetes sejtelmekké válik.

— Az osztrák-magyar monarchia uralkodói párjának látogatása a német főhadiszálláson, amely más viszonyok és körülmények között egyszerű udvariassági aktusnak lenne mondható, mai pillanatokban sokaknál, annál is inkább a béke felé tett lépésnek tűnik fel, mert Károly király kíséretében volt külügyminisztere, vezérkari főnöke és a német főhadiszálláson a császár és Hindenburg mellett ott volt a kancellár is. Néhány nappal ezelőtt a „Times” hángui levelezője arról mesélt, hogy a nemetek békeajánlatot tettek Angliának. Bármennyire is hihetetlennek látszott ez a jelentés, egyesek mégis összeköttetésbe hozták azzal a ténnyel, hogy Czernin gróf ezzel egyidőben nyilatkoztatta ki a központi hatalmak nevében újra, azok békekészségét. A helyzetnek ez a képe, amely így alakult, forde sőt több annál: megfordított.

Több jel mutat arra, hogy a békétárgyalások megkezdésének bevezetésére történt valami, de nem német részről, Angliával szemben, hanem angol részről Ausztria-magyarország felé.

— Súlyos tévedés lenne, ha abban a reményben ringatnók magunkat, hogy ezzel már megvan az útja annak a békének, amelyet mi akarunk és hogy ráléptünk a német béke mesgyéjére. Anglia ereje még nincs megtörve és ha csakugyan békét csinál ma, akkor azt nagy bizalmatlansággal kell fogadni. Bizalmatlan kell lennünk Anglia végecélja és ama módusa iránt, amelylyel ezt a célt elérni akarja. Távol legyen tőlünk annak a gyanuja, hogy Anglia bármikor is békére készíthetné külön békeajánlatával szövetségünket, ha az az ajánlat a mi jogos igényeinket nem elégítené ki. Azonban legnagyobb gyanúval kell fogadnunk a békekötésnek azt az utvonatát, amelyre Anglia bennünket kényszeríteni akar. Többféle uton lehet eljutni a békéhez, de nem ugyanahhoz a békéhez. Tisztában kell lennünk avval, hogy az a vágy, amelyre Anglia akarja tereitni a tárgyalások készenálló mozdonyát, nem olyan békéhez vezet, amilyen nekünk kell, hanem olyan békéhez, amely Angliának kell. A békekongresszust, vagy a tárgyalást egyik kormány a másikkal fogja megkezdeni és ki ne borzadna vissza a kongresszus szó hallatára, ha arra gondol, hogy mik történtek már azokon a kongresszusokon, amelyek a békekötéseket megelőzték. Nem kell az embernek babonásnak lennie, hogy azt kívánja, ne vezessen a béke útja a tinta tengerén és diplomáciai csel-fogások utvesztőjén át, amelyekben csak olyan államférfiak igazodnak el, amilyenek csak egyszer születnek egy évszázadban.”

zót. A főtárgyaláson egy mesével akarta megpuhítani a bírák szívét. Azt állította, hogy az ellopott kötvények árából nyomorba jutott rokonsain akart segíteni. Ez a védekezése azonban csak kitalálás volt, mert a betörésből szerzett pénzt állítólagos fogadott fiára költötte. A bíróság védekezésének figyelmen kívül hagyásával, büntetett előéletére való tekintettel, **öt évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte** el és ezt az ítéletet a napokban tartott tárgyalásán a felelősségi bíróság is helybenhagyta.

Két aradi mozi egy vezetés alatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kétségtelenül megállapítható, hogy a háború mindennemű koncentrációnak, minden fajta erösszülésnek kedvez és a legmodernebb gazdasági elv magát a nagytőkét, az önmagában is elég erős erőt, társulásra készíti. A gazdasági élet terén érdekes megnyilvánulásait világosan láttuk ennek a rohamos fejlődésnek és olyan általános igazsággá vált már, amelyet a prakszis az élet minden megnyilvánulásában könnyen valósított meg. A háború, részint így és azért szülte meg ezt a jövő életünket irányító kényszert, mert elvitt igen sok helyről vezető munkaerőt, másrészt pedig olyan igényekkel lépett fel bizonyos gazdasági szervekkel szemben, hogy azok csak úgy tudták helyüket megállni, hogy tömörültek. Ebből a szempontból érdekes momentum az a változás, amely az aradi mozgósínházak életében történt a legutóbbi napokban. Teljes csendben, amiatt az valóban szolid vállalatok jellegének megfelelő, egy vezetés alá került az Uránia és az Apolló mozgósínház. Csak a vezetés közös, de nem alkotják egy gazda tulajdonát. Ez is egy rendkívül érdekes és új momentum, mert az alakulat nem lépéselőfok a tröszt felé, de azzá válhatik.

A két színház tulajdonosa ugyanis a napokban megkötött szerződés szerint abban állapodott meg, hogy az Apolló igazgatósága elvállalja tiz esztendőn át az Uránia igazgatását is, gondoskodik annak adminisztratív és művészi szükségletéről, irányításáról, kötelezi magát, hogy olyan műsört mutat be, amely a színház látogatottságát biztosítja, elvállalja a hatósággal és harmadik személyekkel szemben az Urániának fennálló és még keletkezendő kötelezéseit és ennek fejében az Uránia tulajdonosát évente egy fix összeggel, továbbá a tiszta haszonnak egy bizonyos hányadával kárpótolja.

Értesülésünk szerint ez az egészséges fejlődési folyamat elsősorban abban fog megnyilvánulni, hogy az Urániában bizonyos adaptálások történnek és az átalakítások következtében a mesék nagyobb, hanem szebb, barátságosabb és higiénikusabb lesz a nézőtér és természetesen nem marad hatás nélkül a műsor nivójára sem. Tudni kell, hogy ma már a mozgósínházak igen hosszú időre, előre lekötik a műsorukat, pláne most, amikor a külföldi filmbehozatal ugyszólván teljesen kikapcsolódott és a magyar filmkölcsönző-vállalatok monopolizálják a filmpiacot. Ha a két színház közös vezetése és egy kézben történt egyesítése a versenyt látszólag megszünteti is, a valóságban ez nem így fog alakulni, mert hisz minden színháznak meg van a maga törzsközönsége, amelyet elvesztani gazdasági bűn lenne és ezért az új era alatt a vezetőség bizonyára gondoskodik, hogy az Uránia műsora vonzó és a közönséget kielégítő legyen.

A tulajdonjog, mint az a városi szabályrendeletből következik, el nem idegeníthető, mert ez csak hatósági engedéllyel történhetik

meg, már pedig a város minden felszabaduló mozilógót elsősorban a maga javára értékesít és nem adja beleegyezését ahhoz, hogy az idegen kézre jusson. Mikor a szabályrendeletet megalkotta, elv gyanánt is kimondotta a törvényhatóság, hogy a jelenlegi jogtulajdonosokat soha megszerzett privilégiumaikban zavarni nem fogja, míg azok a szabályokban előírt kötelezettségeiknek eleget tesznek.

Csak 3 óratól tilos a fekete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az Aradi Közlöny ma reggel megjelent számában közölte Varjassy Lajos polgármesternek azt a rendeletét, amellyel a feketekávé kiszolgáltatását és fogyasztását olytormán korlátozta, hogy eltiltotta az említett ital árusítását a nyilvános helyeken délelőtt tizenegyétől este hét óráig. A polgármesteri intézkedésnek az szolgált alapjául, hogy Kürthy Lajos báró, a Közélelmezési Hivatal elnöke rendeletet küldött ebben a tárgyban, de csak általánosságban annyit mondott, hogy a polgármester úgy szabályozza a feketekávé kiszolgáltatásának tilalmát, ahogy az a tejtisztalommal történt. A tejet, mint ismeretes, Aradon délelőtt tizenegyétől este hétig tilos a kávéházakban árusítani.

Azonban sem a kávéesokra, sem a közönségre nem volt közömbös ez a tilalmi idő, mert amíg a tej fogyasztásának korlátozása, habár mehezen, de mégis elviselhetővé vált azáltal, hogy lehetett más anyagokkal pótolni, lehetett más ételneműket kiszolgáltatni az uzsonnakávé és a kapuciner helyett, addig a feketekávé eltiltása a kávéesok egzisztenciájának a gyökerét támadta volna meg. Az ebéd utáni feketekávé a gerince a kávéházi üzletnek és a gyakorlatban úgy alakul a kávéház értéke, amennyi ebéd utáni feketekávé ad el. Ha már délelőtt 11 órakor be kell szüntetni ennek az italnak kiszolgáltatását, akkor a kávéház holt üzletté válik, mert azoknak kilencven százaléka, akik az ebéd utáni feketére mennek, inkább lemondott volna erről az egy-két órás szórakozásról, semhogy máshaszörp vagy a tuldrága likör mellett üljön a kávéházban. Nem is lehet célja semmitféle hatóságnak az, hogy megöljön minden életet és minden ősi, reális szórakozást. Mert ha alaposan végignézzük ebéd utáni feketézők nagy táborát, akkor be kell vallani, hogy a mai viszonyok mellett azok tulnyomó nagy része otthon nem ihatik feketekávé, mert kávéja nincs és drágább italokra meg a jövedelméből nem telik.

A polgármester is belátta, hogy kiadott rendelete túllőne a célon és ezért ma, a nála megjelent kávéesok kérelmére, megváltoztatta azt és megengedte, hogy délután három óráig feketekávé továbbra is kiszolgáltathassák helyiségeikben.

A polgármester ma a következő rendeletet adta ki:

Közhírré teszem, hogy f. hó 8-tól délután 3 óratól esti hét óráig a kávénak kiszolgáltatása vendéglőkben, kávéházakban, kávémérésekben s általában ételek és italok kimerésével foglalkozó parüzletekben tilos. Ugyancsak tilos a maláta, konzerv, pótkávé stb. anyagokból készített kávé kiszolgáltatása fenti idő alatt.

Ezen intézkedés áthágása kihágás, a kiróható büntetés 600 korona és 2 hónapig terjedhető elzárás. Varjassy Lajos, polgármester.

Az „ARADI KOZLONY”

már a kora reggeli órákban kapható minden nagyobb papírkereskedésben és dohánytözsdeben —
Egyes szám ára 2 fillér.

Ördötek dinasztiája.

— Tébozydaba zárjak az ex-cári

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ismét sorsának gyökeres változása előtt áll az elesapott cár s ha hinni lehet a hiradásoknak, azon a ponton van, hogy a fogság magányából meglegye a lépést, amely a tébozydottak magányába és magára hagyatottságába vezet.

Aki azonban ismeri a Romanow-Holstein-Gottorp dinasztia történetét, azt nem lepi meg Romanow Miklós betegsége. A Romanow házban kezdettől fogva ép oly gyakoriak voltak a megörülések, mint a korai, vagy erőszakos elhalálozások. És amióta III. Péter trónraléptével a Romanowok helyét a Romanow-Holstein-Gottorp dinasztia foglalta el, oly tisztán lehet megfigyeini a dinasztia keretén belül az öröklött elmebajokat, a terheltséget, hogy ugyszólván egy orosz császári pszichopathológiáról lehet beszélni.

III. Péter cár rettenetes viszonyban szenvedett, amely egyuttal minden képzeletet felülmuló alkoholizmussal is párosult. Örökét átvette fia, I. Pál cár, aki epileptikus volt s mint örült hunyt el. Valóságos páthologikus studium volt az öt követő I. Sándor cár, aki nagyanyjának, II. Katalinnak nagyzási mániáján kívül szinte már komikussá váló melancholiát is tanusított. Ő volt az első, akin konstataálni lehetett azt a két bajt, a melyben utódai közül annyian szenvedtek s a mely a cári családra tipikus: az emlékezés hiányát és a miszticizmust. Uralkodása csupa összerúgástelen, egymásnak ellentmondó határozatokból s könnyekből állt. Egyszer dühöngő volt, máskor szentimentális, misztikus inspirációk után kutató s ha ugya a dolgok logikus fonalat követni nem tudta, kétségbeesett. Akár örömhírral, akár rossz hírekkel lepték meg, szabad folyást engedett könnyeinek.

Utódjának öccsének, Pavlovics Konstantinnak, I. Pál második fiának kellett volna lennie, de Konstantin annyira gyengeelméjű volt, hogy képességeinek maximuma volt, ha nyilvános alkalmakkor csak félig-meddig tisztességesen viselkedett. Ezért még I. Sándor cár életében elhatározták, hogy Konstantint mellözik s Pál harmadik gyermekét, Miklóst ültetik a trónra.

I. Miklósról megállapította a történclem, hogy nemesak üldözési mániában szenvedett, a melynek rohamai közben borzalmasan kegyetlen volt emberekkel és állatokkal szemben, hanem misztikus nagyzási mániában s, amely elhítette vele, hogy ő megsebezhetetlen.

II. Sándor cár, atyjának I. Miklósnak összes hibáit örökölte, habár csak ártatlan miszticizmus és siró fatalizmus képében. Ehhez párosult meg egy pathologikus különlegesség: valami homályos, furcsa idealizmus. Szellemi örökségén megosztottak fiai: ajulási rohamait Miklós, a trónörökös örökölte, második fia és tulajdonképeni utóda, III. Sándor a nagyzási mániát kapta és egy belső betegséget, amely szörnyű módon ragadta el őt az élők sorából férfikorának teljében. Szergej fia a szadizmust kapta, amely III. Péterre, I. Pálra és I. Miklósra emlékeztette, többi fiai pedig szinte pathologikus módon hajszolták a szerelmi botrányokat.

II. Sándor cár fiainak gyermekei mind már egész fiatal korukban mutattak a terheltség jelét. III. Sándor fiai közül ugyanis György nagyherceg epilepsziában meghalt, Mihály nagyherceg folytonosan betegeskedett, II. Miklós cár pedig, III. Sándor legidősebb fia, gyermekkorában oly gyenge volt, hogy folytonosan feltették életét, épp úgy, mint Alaxejét, a volt trónörökösét. Tizenötödik és huszadik életéve közt II. Miklós cár epileptikus rohamokban szenvedett s már mint cár, hosszú és nehéz betegségen esett keresztül, amelynek következményei szellemi gyengeségben és miszticizmusban nyilatkoztak meg.

En Woodrow Wilson . . .

— Az elnök intézkedései az idegen alattvalók ellen. — Németek letartóztatása. —

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Washington. Az igazságügyminiszter elfogató parancsot adott a hatvanöt német ellen. A különböző kibővítésen szaz német hajót foglaltak, a hadserg, a flotta, a motorosonakok és az őrségek mozgósítását elrendelték.

Washington. A Reuter ügynökség jelenti: Wilson elnök ma proklamációt bocsátott ki, amellyel szabályozza az Egyesült Államokban élő ellenséges állambeli alattvalók tartózkodását. A proklamáció így hangzik:

En, Woodrow Wilson, az amerikai Egyesült Államok elnöke

ezennel kijelentem, hogy az Egyesült Államok és a császári német kormány között hadiállapot áll fenn és megparancsolom az Egyesült Államok valamennyi tisztjének és hivatalnokának, hogy kötelességeiket éberén és pontosan teljesítsék. Apellálok minden polgárhoz, hogy loyális ragaszkodással országunkhoz, amely megalapítása óta a szabadság és igazság alapelveinek van szentelve, az ország törvényeit tartsák tiszteletben és hogy egységesen támogassák azokat az intézkedéseket, amelyek a hatóságok tesznek azért, hogy a háborút sikeres végéhez juttassák és biztos, igazságos békét érjenek el. Az ellenséges állam minden alattvalójának tizennyedük életévtől kezdve kötelességévé tétetik, hogy az Egyesült Államokban megóvják a békét. Kötelességük továbbá, hogy ne kövessenek el a közbiztonság elleni bűntettet és szigorúan ragaszkodjanak az elnök rendeleteihez. Mindaddig, amíg a törvények szerint viselkednek, nem fognak békés munkájukban zavartatni és részesülni fognak mindama figyelemben, amelyet az összes békés és törvényhű személyek igényelhetnek. Minden ellenséges állambeli polgárnak kötelessége a közbéké megóvása és hogy irántunk olyan szívéllyességet tanúsítsanak, amely az Egyesült Államok iránti loyaltással és hűséggel összeegyeztethető. A közbiztonság érdekében ezennel a következő rendeleteket bocsátom ki:

1. Ellenséges állambeli alattvalók nem tarthatnak birtokukban semmiféle tüzéregységet, lőszer, robbantó anyagot, vagy oly anyagot, amelyet robbanóanyagok előállítására használnak.

2. Ellenséges állambeli alattvalónak tilos mindenféle repülőgép, gépszerszerkezet, vagy jelzőkészülék felett rendelkezni.

3. Mindaz, ami a rendelkezésekkel ellentétben áll és ellenséges országok alattvalóinál található, lefoglalandó.

4. Ellenséges állambeli alattvalók nem tartozkoznak szövetségi, vagy államerdítvány, rakéta, arzenál, repülőállomás, hajógyár, hadi lőszer készítésére szolgáló gyárak, műhelyek közelébe, hanem csak másfél mérföldnyi körzeten belül.

5. Ellenséges ország állampolgárai nem nyomonkérhetők, vagy közölhetők támadásokat, vagy fenyegetéseket akár a kormány, akár a hadsereg, vagy az Egyesült-Államok politikájának intézkedései, vagy a katonaság, tengerészet, vagy polgári szolgálatban álló személyek ellen.

6. Nem szabad semmiféle ellenséges cselekményt az Egyesült-Államok ellen elkövetniük, vagy támogatniuk, vagy pedig az ellenség támogatására, vagy bátorítására bármilyen információt adniuk.

7. Tiltott kerületeket, ha nincs külön engedélyük, nem kereshetnek fel, ezeken belül nem tartózkodhatnak.

8. Ellenséges alattvalók, akiknek mozgási szabadsága joggal tekinthető az Egyesült-Államok közbékéje vagy közbiztonsága veszedelmének, vagy oly helyiségbe kötelesek menni, amelyet az elnök jelöl ki, vagy el kell hagyniuk az Egyesült-Államokat.

9. Engedély nélkül az ellenséges ország egy alattvalója sem hagyhatja el az Egyesült-Államokat.

10. Az ellenséges ország egy alattvalójának sem szabad az Egyesült Államokba jönni ha csak nem olyan korlátozások mellett és olyan helyekre, amelyeket az elnök jelöl ki.

11. Az ellenséges ország minden alattvalója köteles magát jegyzékbe felvételni.

12. Az ellenséges ország alattvalói, akiknek mozgási szabadságát joggal lehet a közbéké és közbiztonság veszedelmének tekinteni, sommásan elfoghatók és letartóztathatók.

H I R E K.

— Feltámadás! A hagyományos fénnel tartották meg ma is Aradon a szokásos feltámadási ünnepséget. Este 6 órakor megszólaltak a város templomainak harangjai és a Minoriták templomából megindult a feltámadási körmenet. Végig a korzón megállott a sétáló tömege és kalapját levéve, áhitattal várta be a szimbolikus processzió elvonulását. A baldachin alatt Lakatos Ottó dr. rendfőnök vezette fényes papi segédlettel az áhitatos óriási tömeget, amely a békét hirdető Jézus feltámadásának ünnepén is szeretettel és hálaival gondolt azokra, akik a lövészárkokban azért is harcolnak, hogy a Megváltó által hirdett békét szerezzék meg a sokat szenvedett országnak. Forró és buzgó imával fordult a hívők nagy serege az eget urához, hogy a béke feltámadását kérje. A körmenet útját szegélyező házak ablakai ma este sötétek maradtak, mert a háború következtében a gyertya fogyasztását a hatóság eltiltotta. Dél nyolc órakor ért véget az áhitatos szép ünnepség, amelyen a város legelőkelőbbjei is résztvettek.

— Különvélemény a Vasvitézről. A mai napon egy új szoborral lett gazdagabb Arad városa. A Kossuth-szobor elő-odaállították a favitézt, melyből mihamarabb délceg vasvitézt fog alkotni közönségünk áldozatkészsége. Az új szobor nem törekszik művészi hatásokra, hanem kizárólag a háborús jótékonyt szolgálja. Így tehát művészi szempontból nem is vesszük a kritika bonckése alá, különvéleményt kell azonban bejelentenünk a derék fahonvéd helye ellen. Ha díjat tűzött volna ki valaki arra, hogy hol fog a legrosszabb helyen állani ez a gyönyörű célt szolgáló szobor, akkor ezzel a helyi mel meg lehetett volna nyerni. A kis fahonvéd hátterét a közvetlenül mögötte álló óriási Kossuth-szobor képezi, baira az Acsev, jobbra pedig a Gazdasági Takarékpénztár hatalmas palotái emelkednek. Ilyen nagyméretű alkotások között valósággal elvész a kis favitéz alakja. Már pedig a nemes cél, amelyet a szobor szolgál, azt kívánja, hogy szemébe tűnjön mindenkinek s az idegen már messziről lássa, hol áll az a szobor, melynek lábánál leróhatja hálójának egy morzsáját a lövészárkok oroszánjaival szemben.

— Esküvő. Husvét másodnapján déli 1 órakor vezeti oltár elé a Minoriták aradi templomában baró gyoroki Andrenyi Magdát Tömör Jenő császári és királyi tartalékos tüzérfőhadnagy.

— Kitüntetések. A király az ellenséggel szemben eredményes magatartásukért megparancsolta, hogy Arivány István 33. gyalogezredbeli hadnagynak és Karplus Arnold dr. 2. népfelkelő gyalogezredbeli főhadnagynak, a legfelsőbb dícsérő elismerés — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudokra adassék.

— Magyarország hivatalos katonai megjelölése. Bécsből jelentik: Serefnour katonai lapja a következő rendeletet közli: Az osztrák és a magyar miniszterelnökök közlése szerint az osztrák-magyar monarchia két állama területének elnevezése így hangzik: Az osztrák állam területe Ausztria vagy az osztrák tartományok, a magyar állam területe a magyar szent korona orszagai. Írásbeli szolgálattal érintkezésben ezentúl kizárólag ezek az elnevezések használandók.

— Az Aradi Eöziény legközelebbi száma a kettős ünnep miatt szerdán reggel a szokott időben jelenik meg.

— Kormánybiztos a Depositenbankban. Bécsből jelentik: A Depositenbankba valószínűleg kormánybiztost fognak kiküldeni.

— Husvét lelkigyakorlatok. A katolikus intelligencia az Oltáregyesület gondoskodásából már évek óta abban a szerencsében részesül, hogy így husvét körül lelkigyakorlatokban vehet részt, melyet vagy Szekesfehervár langlékü püspöke, vagy valamelyik más országos nevű egyházi szónok és író szokott vezetni. Az idén e lelkigyakorlatok szintén megtartatnak és pedig a következő csütörtökön, pénteken és szombaton, csak hogy ezuttal nem — mint előző években — a kulturpalotában, hanem a minoriták templomában. A szónok ez alkalommal ismét a nagy tudású és kitűnő előadó jézustársasági atya: Bangha Béla lesz, aki a múlt évben, midőn először tartott Aradon lelkigyakorlatot, egy csapásra meghódította a kulturpalota dísztermét zsúfolásig megtöltő intelligens közönséget. Bangha Béla napokint két szent beszédet mond, egyet délután négy órakor a hölgyek és egyet este hét órakor az urak részére. Az utolsó szentbeszéd 15-én, vasárnap reggel fel nyolc órakor lesz, mely után a lelkigyakorlatokban résztvevő hívek szentmisét hallgatnak és ájtatosságukat közös szent áldozással fejezik be.

— Eljegyzések. Aufricht Adolf cs. és kir. tart. főhadnagy eljegyezte Fränkel Mariskát Aradon. (Minden külön értesítés helyett.)

Heitz Béla és Henegar Mariska jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Brukler Péter eljegyezte Huber Vjeit. (Minden külön értesítés helyett.)

— Kitüntetés. Kesztebaum Sándor, a Rosenblüch H. és Társa aradi cég könyvelője, a cs. és kir. 101. sz. gyalogezred őrmestere, az északi harctéren a koronás vaskeresztet kapta.

— Padlástűz. Rendesen telefonon szokták a tüzet a rendőrséggel tudatni. Ma délután 2 órakor azonban nem telefonon, hanem személyesen értesítette a rendőrséget és a tűzoltókat Auerbach Miksáné, hogy a Forray-utca 1. számú házában tetőtűz támadt. Mint a földült asszony elmondotta, ő és a házanépe különböző helyekről telefonon próbálták a rendőrséggel és tűzoltókkal összeköttetést szerezni, — de a központ egyszer sem jelentkezett. Ez volt az oka, hogy a tűzország némileg későn vonulhatott csak ki a helyszínére és akkorra a padlás és a gerendázat is tüzet fogott. Nagyobb baj azért mégsem történt. A tüzet sikerült az ügyesen dolgozó tűzoltóknak lokalizálniok.

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Elosapták a katonák a háborút akaró főparancsnokot.

Stóckholm. A pétervári katonák és munkások tanácsa viharos lefolyású ülés után elhatározta, hogy a katonák rendelkezési jogot kapnak a főparancsnokság felett és ennél fogva a katonák kívánságára a főparancsnokságban több változtatást kell eszközölni. A munkások tanácsának képviselői ezután felszólították a hadügyminisztert, hogy a katonák következő kívánságait teljesítse:

— A munkások tanácsához hírek érkeztek, amelyek szerint lehetséges, hogy néhány hadsereg parancsnok a fegyvereket az utonnan kivívott szabadság ellen akarja fordítani és hogy a katonákat saját népük ellen akarják vezetni. A munkások tanácsa azt a hírt is kapta továbbá, hogy a főparancsnokságnál so van egy összeesküvésről, amelynek célja ellentéradalom keresztülvitele az ideiglenes kormány ellen. Ennél fogva törvény alkotandó, amely a katonákat felhatalmazza arra, hogy minden tisztnek, ki olyan gyanu alatt áll, hogy ellentéradalmi hajlamai vannak, megtagadja az engedelmességet, ami egyúttal lehetővé teszi, hogy a főparancsnoki állást a hadsereg kívánsága szerint töltsék be. *Alexejev* tábornok nem bírja a katonák bizalmát, főparancsnokká történt kinevezése tehát csak ideiglenes jellegű lehet, a katonák maguk akarnak főparancsnokot választani. *Lesicav* tábornokot, a nyugati hadsereg főparancsnokát, állásaól el kell távolítani, az ő kinevezése a katonákra igen lehangolóan hatott.

A *Ruskoje Sziovo* szerint *Gurko*

Alexejev tábornok kijelentette, hogy nem hajlandó a teletős-égteljes generalisszimusi állást viselni.

Genf. A francia szindikálisták végrehajtó bizottsága manifesztumot köcsötött ki, amelyben üdvözli az orosz forradalmat és köszönti az orosz szindikálistákat, akik azért, hogy lemondtak *Kezstantinápoly elfoglalásáról*, a francia munkásokat is közelebb hozták a békeben. A manifesztum végén kifejezik azt a reményüket, hogy az orosz forradalom a német népben is föl fogja keleteni a békevágyat, minden hódítás és hegemonia nélkül.

Hága. A londoni lapok washingtoni tudósítói ellenkező véleményeket táviratoznak az amerikai katonaság számáról. A *Daily Telegraph* és a *Times* szerint az első-második háborús évben egy negyed millió katonát akarnak kállítani. A *Daily Chronicle* szerint elrendelik a 18—24 év közötti korosztályok sorozását és ez által 5 és háromnegyed millió katonára tesznek szert.

Becs. *Peañfield* amerikai nagykövet és felesége ma este 7 órakor a nyugati pályaudvarról elutaztak. Svájcban és Franciaországban át fogják Washingtonba érkezni.

Zürich. Svájci lapok szerint Párisban nagy beketün etések voltak, amelyeken 600 ember vett részt. Nagy zavargásokra került a sor.

Bern. A *Berner Tageblatt* jelenti: A *Conte di Cavour* 2500 tonnás oaszorhajó egész legénységével elsüllyedt. A részletek még hiányoznak.

— **Hetvenhétézer korona postalopás.** Nagyszombatból jelentik: Április ötödikén este, amikor a postahivatal a vasúti állomásra küldte továbbítás céljából a csomagokat és a pénzküldeményeket, utközben kirabolták a postakocsit. Mikor a kocsit a vasúthoz ért, meglepetve látták, hogy a pénzeszsák hiányzik. Huszonháromezer korona készpénz volt a zsákban. Másnap egy asszony megtalálta a felvágott zsákot és az utcán szétszórva megtalálták az expressleveleket. Eltűnt egy olyan pénzeslevél is, amelyen csak ötezer korona volt feltüntetve, de tényleg ötvenezer korona volt benne és így nem huszonháromezer, hanem hetvenhétézer korona vészett el. A nyomozás erélyesen folyik, de eddig nem sikerült még kideríteni, milyen módon tűnt el a pénzeszsák.

— **Megbüntetett árdrájtók.** A rendőrbíró-ság *Pu* az *Jovonnét*, mivel a tej interjé egykoronát árusította, 15 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. *Steiner Adolf* aradi borkereskedőt a rendőrbíró-ság 5 napi elzárásra és 500 korona pénzbüntetésre ítélte, mivel talpbőrt a maximális áron felül árusított. A tanács mint másodfokú kihágási bíróság ezt az ítéletet indokanál fogva helyben hagyta. *Martincsek Dániel* két kis zsemleket hozott forgalomba. Miután a zsemlek sütése tiltva van, a rendőrség ezért 200 korona pénzbüntetésre ítélte. A tanács ezt 100 koronára csökkentette.

maximális áron felül hozta forgalomba és még hozzá hiányosan mérte is. A tanács ezt a pénzbüntetést 125 koronára szállította le.

— **A Chewra Kadischa választáshoz.** Tudomásomra jutott, hogy a *Chewra Kadischa* elnökségére jelöltek. Miután nem vagyok abban a helyzetben, hogy ezen állást el fogadhasam, kerem tagársaimat, hogy reám ne szavazzanak. Aradon, 1917. április 7-én. *Deutsch Andor*.

— **Halálos sérülés.** Délután 1 órakor telefonon arról értesítettek a rendőrséget, hogy a donánybeváltó hivatalban *Kazay József* apácai születésű 25 éves, *Gizella-utca* 5 alatt lakó donánybeváltó-hivatali helyettes őr az első számú raktár külső falára erősített villamos lámpakarról egy létrán állva a körtéket kicserepelt. A lémpakar azonban kicsuszott a kezéből, és ő egyensúlyt veszítve leesett. A helyszínére *Vida Vilmos* felügyelő és *Próhászka László* dr. orvos szállottak ki. Mint az orvosi vizsgálat megállapította, *Kazay József* gerincagyótörést szenvedett, sérülése halálos. Mentőkoscra a kórházba szállították.

— **Halál a vonaton.** A vasúti állomásról arról értesítettek a rendőrséget, hogy *Kiss Lukács* 58 éves, piskitelepi születésű és lakos, vasesztergályos, akit a piskai vonaton gyomor-baja miatt az aradi kórházba akartak szállítani, utközben erős gyomorvérzést kapott és meghalt. *Vida* rendőrelügyelő és *Próhászka* dr. szállottak ki. A holttestet az alsó temető halottas házába szállították.

— **Cukor árusítás.** Közhírré teszem, hogy a kereskedők részére a cukrot kedden, április 10-én osztjuk ki, egy adag 20 dekában 6 annak kicsinybeni eladási ára a üveg és kristálycukornál 30 fillérben, a por és darált cukornál pedig 32 fillérben állapítatik meg. A cukor igazolványok 5 és 6 méter szelvények váltandók. A kereskedők által kifizetésre kerülő részletekhez tartozó kassza

részére kiosztatik az élelmiszer igazolvány 8-ik számú szelvényére adagonként egy kiló burgonya, melynek kicsinybeni eladási ára 20 fillér. A közlelmezési hivatal vezetője.

— **Házasság.** *Hohentrencki lovag Haupt Károly* és kir. tüzérfőhadnagy *Cilli* és báró *Ditfurth Gratiana Zaránd*, házasságot kötöttek Budapesten.

— **Adományok.** Az aradvárosi vöröskereszt együlethez újabban a következő adományok folytak be: *W. K. 5*, *Glück Károly* és testvére 50, *Glück József* 30, *Csermák Lola* 4, *Dr. Keresztes Gyula* (az aradi kir. törvényszék útján) megállapított szakértői díja fejében 4970, *Purgly László* 1000, *Laczay Endréné* 5, *Csöty Nándor* 10, özv. *Jegesi Károlyné* 50 korona és *Weisz Lajos* havi rendes adománya fejében 5 korona, mely adományokért ez uton is hálás köszönetet mond az Aradvárosi vöröskereszt egyület elnöksége nevében *Vasárhelyi Janka* elnök és *Hász Erzsébet* alelnök. — **Koszorúmegváltások.** Báró *Bohus Zsigmond* ravatalára szánt koszorú megváltása fejében özv. *Fábián Lászlóné* 30, és *Klein Miksáné* — hős halált halt *Fischer Richard* főhadnagy ravatalára szánt koszorú megváltása fejében 20 koronát adományoztak az Aradvárosi vöröskereszt egyület részére, melyeket ez uton is nyugtat és köszön az Aradvárosi vöröskereszt egyület elnöksége nevében *Vasárhelyi Janka* elnök és *Hász Erzsébet* alelnök.

— **Halálozások.** *Schwarz Milán* m. kir. állami jószágigazgatósági számgyakornok, 30. honvédegyalagezredbeli egyéves önkéntes őrvetető, folyó hó 2-án Budapesten elhunyt. — *Montani Leontina* szül. *Beiu*, 27 éves korában meghalt. Az elhunytban *Montani János*, hírlapíró feleségét gyászolja.

— **A nyári időszámítás bevezetése a m. kir. államvasutak vonalain.** *Tornay Kornél* államtitkár, Máv. elnökgazgató aláírásával a következő közleményt tettük: Folyó évi április hó 15-ről 16-ra hajló éjjel a m. kir. államvasutak vonalain a „nyári időszámítás” lép életbe. Ebből kifolyólag a vasúti órák április hó 16-án reggeli 2 órakor egy órával előre, azaz 3 órára igazíthatnak. A menetrendek a „nyári időszámítás” bevezetése folytán nem változnak. Azok a személyszállító vonatok, amelyeknek közlekedése az átmeneti időpontot érinti, arról az állomásról, ahol az átmeneti időpontja előtt utoljára megállanak, egy órai késéssel fognak indítani.

— **Benkő Bank** r.-t. fizette ki legtöbb főnyereményt, mert *Benkő* sorsjegye *Banko*, *Feinivjuk* b. olvasóink figyelmét, lapunk mai számához csatolt mellékletre.

— **Vese- és hólyagbajosoknak, valamint húgyszervi bántalmakban szenvedő egyéneknek,** természetes *Ferenc József* keserűz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az által, hogy beltartalmat kiméletesen távolítja el. A budapesti *Szent János kórház* főorvosainak jelentéseiből kitűnik, hogy a *Ferenc József* viz lágy íze teljes hatása, amely gyakran már kis mennyiségben való alkalmazásnál is minden kellemetlen mellékjelenség nélkül, rövid idő alatt beáll, különös elismerésre tarthat számot.

— **Költözők b. figyelmébe** ajánlom dusan felszerelt raktáramat. Villanyeszkálók, mindennemű disztárgyak, üveg és porcellán serviksek legolcsóbb beszerzési forrása. *Fischer Mór*, *Andrássy-tér* 25. Városi és megyei telefon 568.

— **Kereskedelmi szakoktatás,** *Lázár Vilmos* utca 2. szám alatt. Az április hóban kezdődött 4 havi magántanulmányra beiratkozások még e hó 15-én.

— **Füsvéti ajándékok,** illatszerek nagy választékban, gyermekkoscsok 50—300 koronáig kaphatók *Fischer* nagyáruházában. 2082

— **Kerpel kölcsönkönyvtár** új könyv- és zenepótljegyzékei megjelentek. 901

MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

* **Karthausi vasárnap az Erzsébet mozgószínházban.** Látjuk hó történelmet egy kornak, amelyben az érzések finom szövése helytelen eszmét át egy nagy világfájdalom rezgő rejtése. A magyar faj nemzeti jellegének elcsúszása feletti aggodalom. Ha ennyi és ilyen bátást ad egy kép valakiből kivenni, akkor az már igazán nagy kincs a kulturánál. Emléklap ez a film a legmaradandóbb emléke *Eötvös* szellemének, mert az irodalom legújabb

FOG- tömés, aranyból, platina arany és ezüst, emalgamból és a legszíneztebb porcellánból.

FOG- koronák, hidák, egész fogszorok szájpátlás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból.

FOG- kövek eltávolítása, fogak fehéritése és hibás fogszorok átalakítása, valamint javítása.

FOGHUZAS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban, valamint Amerikában a legismertebb fogorvosoknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legtekélyesebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújtok, hogy még a legtekélyesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessek. **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-ter 4. Bőjárati Eötvös-utca 17. Telefon 757. szám.

termékét örökíti meg és az igazi színtiszta magyar gondolatnak, magyar szívnek és a magyar léleknek hódol. **Hétfőn**, húsvét másodnapján **Az igazságos bosszúja** izgalmas bűnügyi sláger.

* **Húsvéti ünnep az Urániában.** A színház ma utoljára mutatja be a szenzációs sikert aratott klasszikus műfilmet, mely a közönség minden körében elismeréssel és tetszéssel találkozott. A színház célzatossággal tartja ma is műsoron ezt a képet, mert alkalmat akar adni a közönség széles rétegeinek arra, hogy értékes, művészi jelentőségű dolgokat lásson és hogy kiemelve a mindennapi foglalkozás nyomasztó szürkekéregéből, lelke a természeti és művészi szépségekben gyönyörködjön. — **Hétfőn**, ünnep másodnapján egy szenzációs társadalmi dráma kerül műsorra, „**Ne ítélkezz**” címen, melyben a főszerepet Fritz Fehér, a Berlinben élő kiváló hazánkfia játssza. A képről elég elmondanunk annyit, hogy Berlinben, Bécsben, és Budapesten egyenesen szenzáció számba ment megjelenése és hogy a színház akkor, amikor ünnepnapra ilyen műsört tűzött ki, szolgálni akarja a célt, melyet maga elé tűzött. — **Homunculus IV.** A Mozgóképek Otthon most fejezi be a világ legszenzációsabb filmsorozatot IV. részének bemutatását. Az Uránia pedig sietett, hogy mindjárt közvetlenül utána közönségének lehozza ezt a filmet, amelyről a berlini bemutatón az író és művészvilág egyhangulag állapította meg: hogy ennél nagyobb, szenzációsabb képet a német filmipar eddig nem teremtett és ezentúl sem fog alkotni.

* **„Mágnás Miska” vasárnap az Apollóban.** Húsvét vasárnapján mutatja be utoljára az Apolló-színház Bakonyi-Szirmay nagyszerű operettjének, a Mágnás Miskának pompás filmjét. A közönség két napon át nagy tetszéssel kísérte a kedves és ötletes filmet. Különösen Mészáros Alajos és Berkó Lily arat nagy sikert. Az Apolló vasárnapi publikuma bizonyára örömmel veszi, hogy Mágnás Miskát végig nézheti a színház után a moziban is. Az ünnepi előadások délután 2 órakor kezdődnek.

* **Psilander-dráma az Apolló hétfői műsorán.** Azok a filmek, amelyek Psilander Waldemar váratlanul jött halála előtt készültek el, kétszeres értékkel bírnak. Az Apolló-színház megszerezte az utolsó Psilander-filmeket s azok közül húsvét hétfőjén mutatja be a legsikerültebbek egyikét: A házasság árnyékában című drámát. Az érdekes drámában természetesen Psilander játssza a főszerepet.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Aradon, 1917. április 8-án, vasárnap:

B) Berlet. **Csárdás királynő.** B) Berlet. Operett.

Kezdés 7 órakor.

A szerkesztősről leiel: **Rudnyánszky Endre** távollétében **Staubér József.**

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltökért nem vállalunk felelősséget.

Elhalasztott árverés.

A hereog **Sulkowski** uradalom erdőskereki birtokán levő akácfa 1. évi április hó 11-ére hirdetett nyilvános árverése elhalasztatott.

Pankota, 1917. évi április 7.

2331

Jószágfelügyelőség.

Eladó csinos parasztbirtok

211 magyar hold prima minőségű szántó, kevés legelő, tanyal házakkal, a ház körül termő szőlőskerttel és gyümölcsösökkel, tehénészetre és bolgár kerítészetre is kiválóan alkalmas

Sarkadkeresztúron

(Bihar megye)

A birtok szomszédságában van a nagy-gyantól rendes vasútiállomás, 80, illetve 104 ezer korona kegyelmes kölcsönön átváltható. A birtok osztályozás miatt került reudos forgalmi áron eladásra. — Értekezhetni lehet

Sarkadkeresztúron, a jegyzői irodában.

Levélro válasz meg. Közvetítés kizárva. 2341

A nagyszabonai általános takarékpénztár aradi képviselősege

ajánlja megvételre a következő igen előnyös kölcsönökkel terhelt ingatlanait:

Flórián utca 11. szám. (13. évig adómentes 5 3/4% tiszta bérjövdelemmel.)

Varjassy József-utca 32. sz. (5 1/4% tiszta bérjövdelemmel.)

Dehán-utca 8. számu, 6 1/2% tiszta bérjövdelemmel.) 2333

A nagyszabonai általános takarékpénztár képviselősege Arad, Tökölly-ter 4. szám.

APOLLO SZÍNHÁZ

Április hó 8-án, vasárnap

A Corvin filmgyár legújabb alkotása.

Mágnás Miska

Vígjáték 4 felvonásban.

Írta: Bakonyi Károly. Rendezte: Korda S.

Főszereplő:

BERKÓ LILY.

Az előadások vasár- és ünnepnap 2, 1/4, 5, 1/7 és 1/9 órák, hétköznap: 1/5, 1/7 és 1/9-kor kezdődnek és nem folytatólagosak.

Jegyek előre válthatók d. e. fél 11-12 óráig a pénztárnál.

Oppenheimer és Schwartz

a kőbányai Polgári serfőző Ióráktára Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám. Telefon 665. Sürgönycím: Polgársör Arad. Ajánlja a húsvéti ünnepekre gyári töltésben a világhírű

duplamalátasört

„Szent István” védjeggyel. Kellemes üdítő és erősítő ital, hathatós szer álmatlanság, idegesség, emésztési zavarok és étvágytalanság ellen. Több előkelő egyetemi tanár által ajánlva vérszegényeknek, lábadozó betegeknek és szoptató anyáknak. Kapható minden jobb fűszerüzletben. 2265

Borkazán kocsi

bármikor megrendelhető legkedvezőbb bérfeltételek mellett

Robert Metzger & Co.

Wien, I., Schottenring 30. — Sürgönycím: Metzgerius Wien.

Képvisele:

2261

Roth József utóda **Bogsch Aurel**, A ad. Telefon 63.

Elvállalok: Czimtesztő, szobafestő, szobakárpító, mázó munkákat, elsőrangú és modern kivitelben.

CZEILER ISTVAN

cimfestő, szobafestő, szobakárpító és mázó.

Arad, Weitzer János-utca 8. szám.

Tanulók fizetéssel felvételnek.

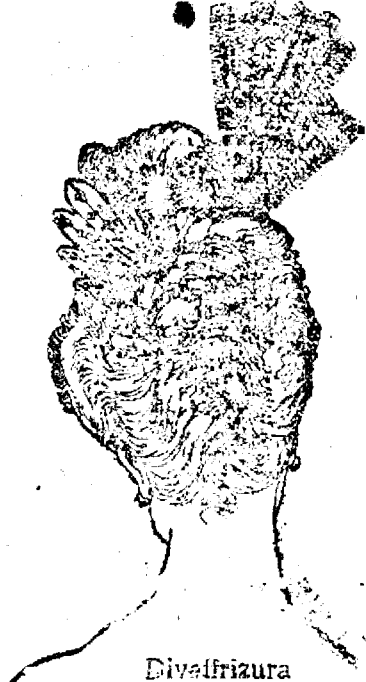
PESSL

cs. és kir. udvari női fodrász
 BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCA 19.

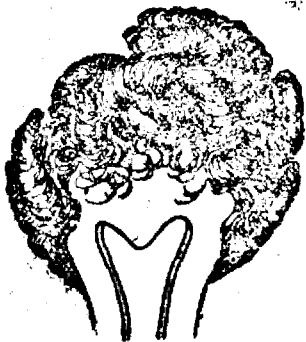
Készíti a legújabb divat szerinti praktikus hajalkatrészeket

Divatfrizura (előnézete)

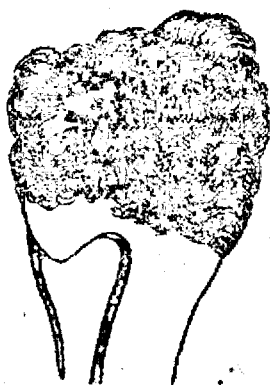
Divatfrizura (hátnézete)

Schopffrizura rövid hajjal

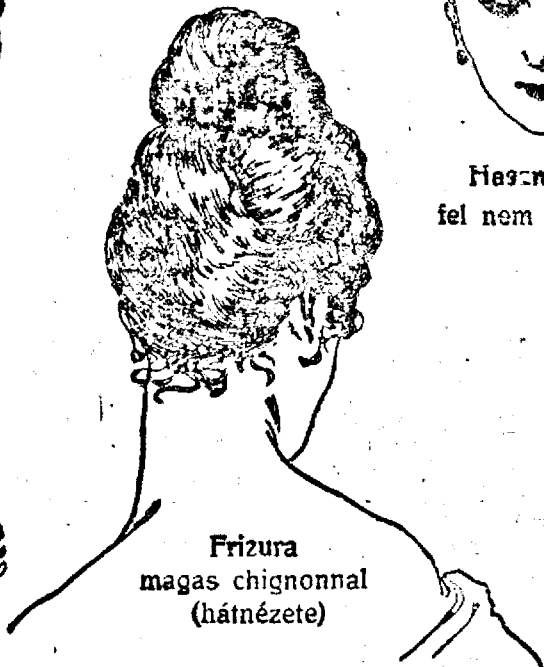
Hegynélben fel nem ismételhető

Előfrizura chignonnal összekötve

Fürttuf

Frizura magas chignonnal (hátnézete)

Frizura magas chignonnal (előnézete)

Fonott konty hosszú hajból

A PESSL

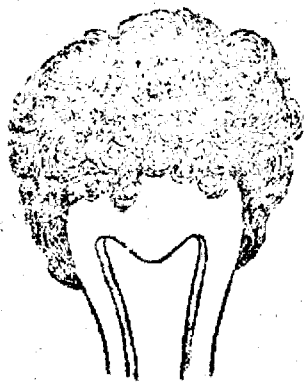
hajmunkák úgy készülnek, hogy azok a divat változásainak megfelelően bármikor átalakíthatók.

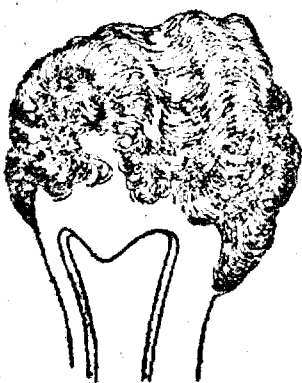
Hullámsopfi

A PESSL

hajmunka megtartja állandó szépségét, miután a legfinomabb természetes hajból készül.

Bandeau rövid hajjal

Bandeau oldalrészekkel

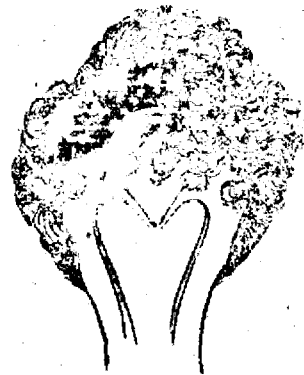
Bandeau homlokfürttel

Bandeau rövid hajjal

Bandeau rövid hajjal

Bandeau ferde sopfial

Földbirtokosok és a gazdaközönség figyeimébe!

A világ legjobb patkányirtója

Fried Ignác Arad, Háromveréb-utca 4. szám.

A magyar királyi államvasutak és az arad-osanádi egyesült vasutak patkányirtója.

2188

Levélbeli meghívásra azonnal válaszolok vagy személyesen is megjelenhetek. Vidéki megrendelések postán azonnal elküldetnek.

Kovácsmester,

aki vasúti kocsik javításához és lópatkoláshoz is ért, aiváczai mésztelepemre, azonnali be-lépéare 2283

felvétetik.

Klein B. Vilmos

Arad, Sina-utca 11a. sz.

Dékány-féle

Medicinál Cognac

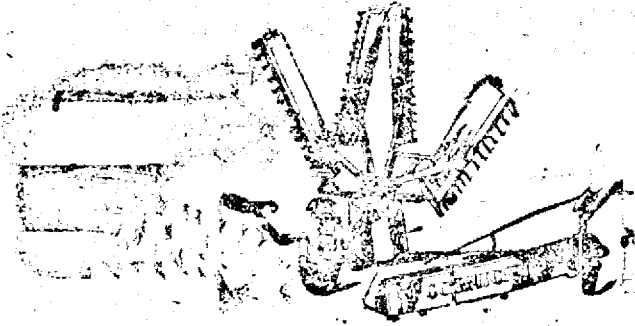
tiszta borpárlat viszonteladók ré-
szére: 2021

Erőnyi Tivadar

kereskedelmi ügynökségénél
Arad, Deák Ferenc-utca 39.
Telefon 11-48.

Kovács Soma és Társa, Arad.

gép- és műszaki áruk gyári raktára.

3291

Fűkaszalók, marokrakók, képekötő aratógépek, gereblyék, ekék, boronák, culticatorok, darálóok, jargányok, motorok gép-felszerelések, kutak, szivattyúk, fecskendők, malomszerek.

Fülöp Sámuel

urí kóser étterme

Arad, Deák Ferenc-u. 40 $\frac{1}{2}$ sz. alatt

folyó hó 15-én megnyílik.

Az urí közönség által elismert ki-tünő házi konyha. Kellemes családi étterem. Estélyeknek és lakodalmak-nak külön terem. Elsőrendű szolid kiszolgálás. Legfinomabb borok.

A Kőbányai Polgári Sörfőző r.-t. gyárt-mánya a kitünő minőségű Szentistván sör állandó friss csapolásban.

2181

Husvétra

alkalmi csokrok és koszoruk a leg-egysz. rübbtől a legdiszesebb kivi-telig, ugyszintén nagy választékban levágott friss virágok és fűmag.

János Károly

élővirág osarnokában Arad, Zrínyi-u. Báró Bohus-palota

Magyarország legszénsavdusabb szénsavas, sós, vasas, radioaktív forrásai.

Moorfürdők. Hidegpizguógy mód.

Buziásfürdő

Elsőrangú szivgyógyfürdő

Természetes, szénsavas, sós, radioaktív fürdők.

Háboru okozta utóbajoknál.

Lőtt vagy zurt sebek után fellépő: hűdégok-nél, izületi bajoknál, gyengeségi állapotoknál.

Szivbajoknál.

Billentéshibák, szivizom gyengesége, érelme-szesedés, idős szivbajok.

Női bajoknál.

Hólyag-, vesebajok, köszvény, csusz, idegbántalmaknál.

Ivókura, Diétás konyha, Zanderintézet, Röntgen- és kórvegyészeti laboratórium.

Fürdőidény: május - október. — A fürdővendégek kifogástalan ellátásáról (jó konyer, mérsékelt árak) gondoskodik van.

Hivatalos fürdőorvos:

MAHLER GYULA dr.

Részletes prospektussal szolgál:

Maschong Buziás gyógyfürdőjének igazgatósa.

Buziáson fürdőorvosi gyakorlatot foly a nek:

BIASINI J. dr., PORUTIU R. dr., SCHOPF J. dr., SUGÁR R. dr., GLASS R. dr. urak.

Hölgyközönség

szives figyeimébe ajánlom

tavaszi kosztümszövet és selyem raktáramat.

Varga Kálmán női szabó, Deák Ferenc-u. 39., I. em.

1729

KURZER BERTALAN

Fogat huz, plombál. Készít egyes fogat ép úgy, mint egész fogsorokat, arany koronákat és arany hidakat.

végzett béal orvosi egyetemet és Budapesten vizsgázott
fogtechnikus műterme Weitzer J.-u., Minorita-palota, II. em.

IRÓGÉPEK,

számoló-, sokszorosító- és diktáló gépek, valamint ezekben
: minden kelléknek :

(szalag, carbonpapír, sokszorosító-viasztap és festék, sokszorosítópapír, stb. stb.)
csakis elsőrendű minőségben való eladása.

Internationalis javító-műhely

minden néven nevezendő mechanikai gépekre
— szabványú vezetés mellett — berendezve.

Allandó gyors- és gépiró-iskola.
Írásmunkák, sokszorosítások vállalása.

ZIFFER és HOLLÓ cégnevel

ARADON, a főpostával szemben. 2271

Ajándék azonnali szállításra:

Rum

és

Likőr

eszerőit és compo-
zitionát ab Arad.

Szemő Ármán

áruügynökség és bizományi raktára
Aradon. 2251

Interuban telefon 592 szám.

**Szőlő-
oltványokat**

amerikai sima és
gyökéres vessző-
ket különféle fa-
jokban fajtisza-
sáért jótállva,
szőlőt legdusabb
választékban a
már évek óta
elsőnek és leg-
megbízhatóbb-
nak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep.

Tulajdonos: 2219

CASPARI FRIGYES,

Medgyes (Nagyküküllő mezeje.)

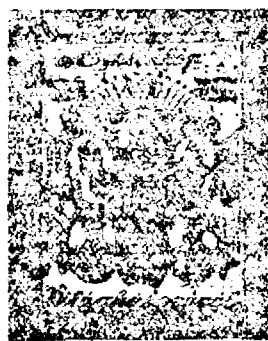
Tessék képes árjegyzéket kérni!

Munkások és munkásnők

jó fizetéssel

felvétetnek**Magyar Szalmacsig-gyárban**

(Papirgyár) Arad. 2274

Viszonteladóknek,

ügynökök-, házalók- és vásárosok-
nak a legszebb selyemmel hímzett

házi áldás

legújabb eláger. A királyi család stb. és még négy
más minta, paspartouval minden nyelven. 43x52 cm.
nagyságban kapható minta utauvét mellett.

Hugó Jelinek

Strickerel-Fabrik 7291

Wien, VII., Lindengasse 55.

Hölgyek, urak figyelmébe!

Már megérkeztek a legújabb

modell tagál női és leányka formák.

Szalmakalapokban nagy választék. Férfi kemény és
puha nyulászór kalapokban nagy raktár. —

Női tagál vagy szalmakalapoknak átvarrását és festését a leg-
újabb modell után elvállalom. 1791

Tisztelettel

Bittenbinder Konrád

Első aradi villanyerőre berendezett kalapgyártás

Deák Ferenc-utca 42. sz. Fehér Keresztrel szemben.

Mindennemű

farönköket

veszünk waggontételekben.

Cipő- és papucs talpakat

kivánt minta szerint nagyban gyártunk: 2298

Czeiler és Szathmáry Aradon.**Seidner Bernát és Fia****Marosborsa (Berzova)****fa- és mésztermelés.**

2286

Dr. Palócz

egész-
ségi tanár
v. kör-
házi speci-
alista orvos

Budapest, IV., Károly-körút 2. sz.

20 évi orvosi speciális praxisa folytán
nagy biztonsággal felismeri és kigyógyít a
leggyakoribb férfi- és női betegségeket, és
számos egyéb bajokat. Rendel. hétköz-
napokon d. e. 10-12. d. u. 3-5 óráig.
Ha személyesen lehetetlen volna megje-
lenni, válaszlevegős levélre szívesen ad
ajánlatot a gyógykezelésről, hogy ott-
thoni kurával hogyan szabadulhat meg
gyökeresen a bajától. 6911

Viszonylatok figyelmébe!

Chocoládé, cacao, Chocoládé-
bonbonok és cukorka árak
lerakata: 451

Gábor Miklós

Arad,

Andrássy-tér 18. Salacz-u. sarok.

Belföldi és vidéki telefon: 10-59.

Legjobb fogviz

Legjobb nemzetközi kiállításon legmaga-
sebb kitüntetésben részesült.

500 koronát fizet annak, ki

Barthilla-
fogvizének
használatát mellett, füvege 1-20 kor.
valaha ismét fogát ást kap. vagy a
szája büszk. Ed. Barthilla-Winkler utoda
L. Plan Wien, X., Gürtelgasse 7. Kap-
ható minden gyógyszerárúban és dro-
geriárúban. Aradon: G. Földes Kelemen,
Deák Ferenc u. 11. sz., Hens Vilmos,
Batthyány-u., Hajós Árpád gyógyszer-
árúban és Vottek és Weisz drogu-
erárúban. Vidékre — ahol nem kap-
ható — küldöz 7 füveget 3-40 K.
áron. Kérjük mindenütt betá-
rozottan Barthilla-féle fogvizet. Hamisít-
ványok felelősei jól díjaztatnak. 577

Vegyes tüzifa

Előrejeltelesenként, azonnali szállí-
tással kapható

1533

Pálincakartárban.

Arad, Andrássy-tér 5. Telefon 651.

Magánjáró gőzgépeket

komponált és stabil gőzgépeket
Gőzcséplő garnitúrákat
Magánjáró lokomóvilokat
Csapószekrényeket
Észtárganyadokat
Hőerőforrásokat
Elevátorokat
Motorokat
Gőzmozgatókat és
Gőzmozgatókat

avítottan állapotban vásárol-
nak, készpénzfizetés ellenében

FRIEDRICH TES VÉREK

gyára, Temesvár.

Nem tudhatja,

nogy az esetben, ha Önnek egy használt
Nemzeti Ellenőrző-pénztárt nem tölünk, ha-
nem más által ajánlanak, hogy

- a pénztár üzletének megfelelő-e,
- megéri-e az érte kívánt árat és a
mostani vételár összhangban áll-e az an-
nak idején fizetett vételárral,
- hibátlanul működik-e és ha igen,
tartósan használható marad-e,
- a gyári szám valódi-e,
- nincs-e tulajdonjog a gépre elő-
jegyezve,
- egy netáni szavatossági ígéret az
eladó részéről valóban betartatik-e.

Ovjuk tehát

7236

saját érdekében egy elhamarkodott vétel-
től és ajánljuk Önnek, hogy egy használt
Nemzeti Ellenőrző-pénztár vétele előtt ve-
lünk érintkezésbe lépjen és csak azután
határozzon. — Ez önnek nem kerül sem-
mibe és semmire sem kötelezi.

National Registrier-Kassen

G. m. H.

Wien, VII., Siebensterngasse No. 31.

Archámlasztás!

A kozmetika legújabb vívmánya. Egy berlini tanár találmánya. Felhívulja
az összes bérhámlasztó szereket. Az eljárás egy fél óra alatt kész. Teljesen
ártalmatlanul és fájdalom nélkül választja el a felső bőrréteget: az alsótól.
Gyönyörű arcot eredményez. meglepően üdév teszi az arcot, ezáltal feltűnően
fiatalít. Szak. zöm kozmetikus arcapró intézetemben ideiglenesen Batthyány-
utca 10. szám alatt. 2146

Bartháné, szakképzett kozmetikusnő

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécs-
ben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesíttem a n.
é. közönséget, hogy helyben: Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em.
egy a mostani kor igényeinek megfelelő fogászati műtermet
nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem bete-
geimet. foghúzás teljes érzéstelenítéssel (agyasztás útján.) Aranyhidak, arany-
koronák, mindennemű kaucok fogazatok, szápadlás nélkül és lépkamrával.
Arany, ezüst, amaján, porcellán és cement tömegek (piombák), méréseket díj-
szabás mellett készíttetnek. Becses partfogását kérve tisztelettel Mohr
Jeannetta, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. e. 8-12-ig, d. u. 2-7-ig.
Videkiek 24 órán belül kielejittetnek. 401

Szakértelem nélkül nincs kellő termés!

A szőlősgazdák nagyrésze évek óta azért szüretel oly
keveset, mert szőlőit megfelelő gondozásban nem
részesíti és borát helytelenül kezeli. — Minden, a szőlő-
és borgazdaság körébe tartozó munkára megtanít a

„Borászati Lapok“

szerkesztőség és kiadóhivatal 2236

Budapest, IX., Ulóli-ut 25., Köztelek,
mely vasárnaponként jelenik meg.

Mutatványszámot kívánatra három héten át küld.

Mindennemű

fatalpakat

ugymint: lemezes cipőtalp, szan-
dal talp, parucs talpat, kár. nyár-
és diófából készít: 2139

Farkas Herman

műasztalos, faárnyára Makán.

Cognac

Keglevich,
Dékány, Marty,
Adriatica gyártmány,

valamint likőr és rum, palac-
kokban beszerezhető nagyban
és kicsinyben 2056

Weiszberger Sámuel

utódánál

Körösvölgyi Palinkakaraktár

Arad, Andrássy-tér 5. Telefon 651.

AKI

háza, vagy földbirtokot

venni vagy eladni akar,
forduljon bizalommal

Lustbader Adolf

Ingatlanforgalmi irodá-
jához Révay-utca 2. sz.,

ahol kisebb-nagyobb há-
zak, birtokok előjegy-
zésben vannak. Megbí-
zásokat ingatlanok ela-
dására és vételére elfogadok.

Telefon 961. szám.

Raffiát pótló

szőlőkötözésre kiválóan alkalmas
elsőrendű svéd papir-
ból készült fonalat gyárt a

„HUNGARIA“

aradi pamutárnyár

Mintázott ajánlatok készsége-
detnek.

Földbirtokosoknak

35 évre 4½% kamat 99
lyam,
50 évre 5% kamat 1% tör-
tés teljes árfolyam,
63 évre 4% kamat 0.85%
lesztés 94% árfolyam
mellett, továbbá

aradi és békéscsabai házakra

50 évre 5½% kamat, ½% tör-
lesztés 98% árfolyam mellett tör-
lesztéses kölcsönöket folyósítat
és birtokparcellázásokat elvál-
lalja és gyorsan keresztül vezet a

Budapesti Közösönközzetítő
és Parcellázó Reszvénytársaság
Budapest, VIII., Kenyérmező-u. 6.
Aradi megbízottunk: Bonyhádi
József u. kapa-u. 47., d. u. 2-4-ig.
761

FISCHER-FÉLE PÓTKÁVÉ

használat mellett felébe kerül a minden-
napi kávéja! Nem cikória izü, soha jobb
kávét nem ivott!

Kapható:

6511

Fejér Gyula, Atlantika, Pollák József, Guttman
Samu, Dávid Vilmos, Lázár Gyula, Rothstein Mór
és Amtmann Lajos urak üzletében.

Neuman Testvérek

műalom-, szesz- és élesztőgyárosok Aradon.

Ajánlják tisztán

gabona-élesztőjüket,

mely felülmúlhatatlan kelesztőképessége és tartós
sága folytán bel- és külföldi kiállításokon kiüntetésben
részesült.

2235

Alapított 1801.

Legfinomabb minőségű valódi

Ménes-Gyoroki vörös és fehér, Muszka-
Magyarád-Pankotai asztali és csemege

borokat, finom rumot és saját párlatu konyakot ajánl legnagyobb választékban.

Domány József

Aradon

cs. és kir. és Öfelsége a szász király, ugymint
Öfensége Károly Tivadar bajor hereg udvari
szállítója

szőlőbirtokos és bornagykereskedő.

2242

Mezőhegyesvidéki

tájfajból származó nye-
reg alatt és hámban
egyaránt kitűnően idom-
ított 6 éves, hibátlan

sötétpejkanca eladó.

Ajánlatok M. C. jelige alatt a
kiadóba kéretnek. 5221

Felter Teréz kozmetikai intézete Förny-utca 4. szám.

Legmodernbb szépségápolás. Szep-
lős, májfolts, mitesseres, pattanásos
arcot széppé, ráncos, öregedő arcot
simává teszek. Szemöldögét, hajszála-
kat fájdalom nélkül végleg eltávo-
litok. Vörös orr s kézkezelés, arc-
bőrhatárolás. Arcmasszázs. Arc-
nyos bélében. **Hajmosás, on-
dolálás, hajfestés, kanna-
testéssel, manikör.** Szerék
szétküldésre is. 521

Felter Teréz,
Arad, Förny-utca 4. szám, I. em.

1 milliót

2 tónyereményben

3 év alatt

fizetett ki a temesvári osztálysorsjegy
főelárusító, a

Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T.

Váltóüzlet Belváros: Jenő herceg-tér 3/a
Józsefvárosi fiók: Kossuth Lajos-u. 11.

Gyárvárosi fiók:

Fő-utca 23. Városi bérpalota.

Még pedig:

a 107203. sz. sorsjegy K 600.000,

a 10831. sz. sorsjegy K 400.000,

összesen egy millió.

Új játék április 13-14. kezdődik.

Osztálysorsjegyek már eredeti a. ban
kaphatók: 15331 egész 1 fél 1 negyed 1 nyolcad
K 12— K 6— K 3— K 150

Eladó

Gyorokon a Lengyel-féle

szívó-gáz malom

100.000 koronáért. Bővebbet ugyan-
ott a tulajdonosnál. 2135

Ertesítés!

A n. é. hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy
Andrássy-tér 5. szám alatt (a Lloyd palotában) női
kalapszalont nyitottam.

Éveken át a külföld legnagyobb városában működtem
s így munkám a legényesebb izlésnek is megfelel.
Atalakitásokat modell után vállalek, régi formákat is
hasonlókép alakítok. Kö-zü-nökhöz való kalapot azonnal
készítek.

Szives pártfogást kér

1577

MOER D. Andrássy-tér 5. (Loyd palota).

Válogatott

körishasábfát, körispallót, rönköt,
szilfapallót, rönköt 18 cm. — 22-ig,
száraz vagy félszáraz állapotban,
minden mennyiségben veszek.

1745

Ajánlatokat ker

Schamberger faárugyár, Arad.

„SANITAS” SANATORIUM

Fizikális-dietetikus gyógyintézet (dr. Lahmann mód-
szere szerint). Versecz-Délmagyarország.

Főidény: **Május-tól—október végéig.** —
Igazgató orvos: **Dr. Mehes Lajos.**

A sanatorium a hegység alján fekszik, gyönyörű
park közepén, a modern hygiénia legszigorubb követel-
ményeinek megfelelően berendezve. Kitűnő gyógyered-
mények. Prospektus kívánatra.

2148

Az igazgatóság.

ECETSÁV

Garantált 60% vegyileg tiszta, étkezési célokra, prima svéd áru 800 grammos üvegekben.

Cuba pörkölt darált kávé keverék malátával.

Kávé

konzerv cukorral, mely a legfinomabb szemekávé legjobb kávépótléktól és tiszta cukorból lesz előállítva, 1 klg. megfelel 60 adag izletes kávénak a 0.2 liter.

Beck Testvérek

Arad, Teleky-utca 20. szám.

Apró hirdetések:

Lakás.

Háromszobás

jutalmat adok annak, aki lehetőleg a belvárosban egy tiszta lakást vagy butorozott lakást konyhaszámítással egy három tagú családnak tud ajánlani azonnalra vagy majus elsejére. Cím a kiadóhivatalban. 2239

Háromszobás

lakást villany, kerttel, udvarral másjára keresek. Baromfi nevelhetést háztulajdonosával együtt, opállelkel ellátás. Cím Wesselényi-u. 26. 2238

Háromszobás

lakás május 1-re kiadó Kasza-utca 6-7. 2309

Egy lepcsőházi

különbeíratu utcai szoba, fürdőszoba használattal, azonnal vagy április 15-ikére kiadó. Antich Lajos-u. 2. sz. 2329

3 szobás butorozott

utcai szoba villany és központi fűtéssel, Bonus-palota I. emeleten kiadó. Bővebbet a házasternél. 2182

Két szobás

utcai butorozott 3 szobás előszobával, esetleg azonnal kiadó, Weitzer-utca 14. 2337

Elegáns butorozott

utcai szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Póhinc Minorita-palota III. kapu, II. emelet. 2339

2 szobás lakás

villanyvilágítással, kiadó. Bővebbet Középutca 17. 2269

Üzletek.

Szarkbölt

és egy kisebb bolt a Ferray-utcaiban a két piactér közelében, hadbavonulás végett azonnal kiadó. Ferray-utca 2/a. sz. házában. 2300

Fodrászat

Arad egyik legforgalmasabb helyén, elegánsan berendezve, betegség miatt azonnal eladó, esetleg bérbeadó. Piperecikkek nagyon bevezetve. Cím a kiadóhivatalban. 2221

Üstőhelyiség kiadó

Szabadság-tér 5-6. szám. Bővebbet Hammer Vilmos villanyműszerésznél. 1023

A főter legforgalmasabb helyén egy igen jólforgalmú csomagszállító üzlet, betegség miatt, kedvező feltételek mellett eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2252

Eladó áru.

Nagyzeréndén, a község kö. epén, az állomás 150 lépésnyire, betegség miatt nagyforgalmu szatós szel, korlátozott ital-mérésel, trafik, denaturált szesz, marhasó etadási joggal, ház al és üzleti berendezéssel együtt, április 25-én a helyszínen árverésen eladatik. 2266

Elő osztályú tűzfa

waggontételekben, ölenként és lefűrészelve jutányosan kapható

Aufricht Miksa

fakereskedésében Arad, Kossuth-u. végén, (Ó-temető előtt). Városi és megyei telefon 69. 2273

Matteine-tele

patkány- és egérintás

Aj eljárás szerint. Patkány- és egérintáshoz ajánlok patkány- és egérintőszert. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintőszere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintőszert bacillus árai:

1 kis adag 2-300 patkány kiirtására 6 K.

1 nagy adag 3-600 patkány kiirtására 12 K.

„Matteine“

vegyészeti laboratórium Arad, Bóros Beni-tér 1. szám. Telefon 10-45.

Viszketegséget

rüht, sömörű legbiztosabban elűzi a **Barna zsír.** Kis légey K 1,60, nagy teke K 3.-, családi adag K 9.-, utasítással rendelhető. Dr. Flesch E. «Korona» győrtárából, Győr.

Női kalap modell ház

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Salacz-utca 4. szám alatti lakásomban, régebbi szaktudásom alapján egy minden igénynek megfelelő női- és gyermek kalap-szalont nyitottam. Alakítások izlésesen készülnek, nagy választék legfinomabb gyászkalapban. Becsese pártfogást kér: 2101

Schwarz Sámuelné,

Salacz-utca 4. szám, I. em.

10-20,000

örös 2 éves L osztályú gyökeres ripária eladó.

Neufeld Lipót

Pápatamási. 2317

Részvénytőke tartalékalapok 232 millió korona

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

Aradi fiókjánál

(Andrássy-tér 14.)

megnyilt

a safe deposit, melyben az ügyfelek értékeiket (értékpapirokat, betéti könyveket, ékszereket, arany ezüst tárgyakat stb.) saját záraik alatt őrizhetik.

Az acél rekeszek bérösszege:

kis rekesz egész évre 24.- K, félévre 12.- K
közép 36.- K, . . . 18.- K
nagy 50.- K, . . . 25.- K

A rekeszek d. e. 9-1 óráig és d. u. 3-6 óráig állnak a felek rendelkezésére.

Selvilágosítással díjtalanul állunk rendelkezésre.

Közvetlen behozatal, Legfinomabb fűszer- és csemegeárak. Legolesőbb árak. Legfigyelmesebb kiszolgálás.

Fejér Gyula

József főherceg ő. cs. és kir. főherceg udvari szállítója. Fűszer- és csemegekereskedő.

ARADON, Weitzer János-utca 1. szám.

Helyi és vidéki telefonszám 71. 2316

Lázár Gyula

fűszer- és csemegekereskedése Arad, Andrássy-tér 18. sz. (Lócs-ház) Telefon szám 344.

Ajánja dusan felszerelt raktárát, ahol a legelső forrásokból beszerzett fűszer-gyarmatarak, a legfinomabb külföldi teák, rumok, mindennemű ásványvizek, bel- és külföldi borok, francia és magyar pezsgők kaphatók. 2315

Vidéki megrendelések pontosan elkészítetnek.

Apró hirdetések.

Házasság.

Uriember,

középkorú, keresztény, feleségül venne művelt, házias, 35 év körül, kellemes külsejű urileányt vagy gyermektelen özvegyet. Leveleket kétféleképpen borítékban kér „Alaminak” Mezey hirdetőjébe Budapest, Eszék utca 5. 2282

Levelezés.

Fiatal leány

gavallér urileány tisztességes ismeretséget keresi, ki némileg támogatná. Leveleket „Május” jellegre a lapban jelezve kér. 1326

Egyedülálló

szolid, háziasan nevelt tisztességes, fess, fiatal leányt melyik urileányt venne magához, annak minden tekintetben hűséges gondviselője lennék. Levelek a lap kiadójába jelezve „Nemes sziv” jellegre kérek. 2305

T.

Tegnapelőtt nem jött dühbe, mikor látott? Legalább boldog voltam. A sors úgy üldözze magát, mint maga ártatlanul engem. Ha valami nagy kár ér, gondoljoh rá. 2304

Harmino éves,

magas intelligenciájú számvívó, civiltásban kereskedő, 30 hónap óta távol, szép felvételeket küldene szép, művelt urileánynak vagy fiatal özvegynek, kedves levélkék ellenében. Csak teljes című levelekre válaszol. Jelleg: Isonzó. Leveleket a kiadójába kér. 2281

Azon fiatalembert,

kivel mult hét csütörtök estéjén Radnái a villamoson, s most hétfőn délelőtti szintén a villamoson Aradig együtt utaztam, kérem a lapban jelezze, hogy ismerkedés lehetséges-e? Levelet „Mignon” jellegre a kiadójáiba jelezve kérek. 2312

Szép, fiatal

árva urileány, urileány tisztességes ismeretséget keresi, ki őt némileg támogatná. Leveleket „Diana” jellegre a lap kiadójáiba jelezve kér. 2313

Alkalmazás.

Jobb házból való

házi leány, gyermekek mellé ajánlkozik. Cím Wesselenyi-utca 36. 2323

Mancsi-résznő,

ki jésülni is tud, házakhoz ajánlkozik. Telefon 920. 2308

Intell. Deutsche, Hamburgerin,

mit institutserziehung, Koch u. Haushaltungskurs, gute Zeugnisse, sucht Stelle als Stütze oder Erzieherin. Rensz, Boros Béni-tér 13. 2328

Deutsche-ungarische

Fraulein sucht Stelle zu Kinder, geht auch aufs Land. Adresse in der Administration. 2332

Magyar-német gyers-és gépirésznő

az esti órákban levelezést vállal szerény díjazás mellett, ugyanott egy nagy szét-szedhető ruhaszekrény eladó. Cím a kiadójáiba. 2333

Magános urhoz

házevezetőnek ajánlkozik jobb családból való fiatal asszonyka. Cím Szabó Mancsi Szeged, Berzsenyi-u. 2. sz. 2142

Deutsches Fräulein

mit Jahreszeugniss sucht Stelle zu Kindern. Briefe erbeten unter „2201“ an die Adm. 2204

Intelligens

izr. nő, kinek magának is önálló üzlete volt, feltétlenül tisztességes állást elfogadna. Ajánlatot „Bizalom” jellegre a kiadójába kér. 2230

Pestvárnoknő,

ki irodai teendőket járta, alkalmazást keres. Cím a kiadójában. 2237

Fűszerüzletben

teljesen jártas nő, jó bizonyítvánnyal állást keres. Cím a kiadójában. 2259

Deutsches Kinderfräulein, Beschneiden, wird aufgenommen. Adresse in der Administration. 2327

Irodalmi gyakorlatok,

feltétlenül szép írással, kezdő W-kezdés mellett keressék. Frámbel János íratelmé, Weitzer János-utca 7. 2334

Hadmentes

30 éves fiatal ember, ki évekig volt egy conditiohan, női- és férfidivat, rövidáru, norinbergi cikkben nagy jártassággal bír, állást változtatna. Választ „Korok” jellegre kiadójába kérek. 2318

Ügyes

fizető és tanuló varróleányok azonnal felvétetnek. Nosskay, Andrassy-tér 17. 2288

Fűsz.

aki lópatkóhoz és hovácsmunkához is ért, azonnali belépésre kerestetik. Lehet esetleg (hátsón) rokkant is. Személyes jelentkezést kér Sz. György Sörözőre r. Lippa. 2307

Hosszu gyakorlati

bíró, megbízható, méltóságos könyvelő, a magyar-német levelezésben is jártas, délutáni 1-2 órára melléki foglalkozást vállal. Cím a kiadójában. 2324

Gyors és gépirésznő,

valamint kereskedelmi, irodai teendőket gyakorolt alkalmazott kerestetik. Cím a kiadójáiba. 2205

Gróf Zelenkai Sombrádi örökösök részéről mosonyvezető kerestetik. Ajánlkozók forduljanak leírás címre. 2284

Imnatián.

Nagy úri magánház.

mely áll 5 utcai, 1 udvari és előszobából, fürdőszoba, villanyvilágítás, modern berendezéssel és a szükséges melléképítményekből, parkirozott udvarral, a belvárosban eladó. Bővebbet Nagy Sándor-utca 7/a. szám. 2044

Üzleti ház.

Jóforgalmu helyen, melyben fűszerüzlet és vendéglő helyiség van, nagy bevételrel rendelkezik, eladó. Bővebbet a kiadójáiba. 2012

Eladó

1 magános ház kerttel, gyümölcsösökkel és hozzátartozó melléképítményekkel, villanybevezetéssel. Cím a kiadójában. 2375

Séga, Keszoru-u. 13. szám

alatti házak, a hozzátartozó összes melléképítményekkel, gyümölcsös-kerttel, teljesen berendezett nagyobb szű méreterű, épületgondák és fehér, szarv nélküli „Saana” kőcakkok kedvező feltételek mellett szabad kézből eladók. Érkezhetnek: Arad, Kiz-utca 4. szám alatt. 2314

Eladó

Séga Sörház-u. 11. számú új ház, jól jövedelmező, gazdálkodóknak is alkalmas. 2342

Magános magánház

eladó. Cím a kiadójában. 2310

Magános

eladó gyümölcs és rózsafákkal beültetve. Arad, Közép-u. 28. 2278

Petőfi-u. 13. szám

földszintes ház eladó. Bővebbet Özv. Bíró Danielné, Pécsei-utca 8. 2377

Damjanich-utca 9. sz.

két utcára szülő ház, szabadkézből eladó. 2279

Egy emeletes bérház

teljesen jókarban tartott 10 lakással eladó. Széi-utca 2b. 1425

Világoson

öt katasztrális hold beültetett szőlő, horodokkal és szüretelési eszközökkel, eladó. Cím Arad, Szt. Pál-utca 4. sz. 2319

200 lépennyire

a Szabadság-téren, egy jól jövedelmező földszintes ház, nagy udvarral, sűrűn beültetve. Érdeklődni lehet Dr. Deák Sándor ügyvéd irodájában, Kazinczy-utca 3. szám alatt. 2328

Üzleti ház

a belvárosban, 9 évig adómentes, melyben ösödök óta nagyforgalmu vendéglő van, 6 utcára szülő, kitűnő hely vegyeskereskedésnek is, elegáns lakásokkal, borpincével, teljesen újonnan, modernül felújítva, eladó. Bővebbet a tulajdonosnál, Magyar- és Csiky Gergely-utca sarkon. 2290

Petőfi-u. 10.

száma adómentes ház, szabad kézből — közzétett nélkül — eladó. Irá-beli alkalmatlanság a házleányzó vase át. 1981

Eladó

Kálvin János-utca 8. számú emeletes ház. Közvetlen díjazatnak. 2346

Szabadság tér közelében

400 al beltelekkel 2 utcára szülő nagy ház, több lakással, 6 lóra való istállóval és 16—17 kocsi-é való padozott és fedett színekkel, eladó. Bővebbet Kálvin János-utcai gyógyszerárban. 2180

Szőlő

54 magyar hold, nemes faj, gyümölcsökkel, lakóházzal eladó. Lajta József, Cetrák Magyar Bank. 2299

Purgoly Lajos-utca 135. számú ház szabad kézből eladó. Bővebbet Nádor-utca 4. alatt. 2138

Egy kétfemeletes

modern ház a belvárosban eladó. Bővebbet a kiadójáiba. 2170

Egy földszintes ház

szabad kézből eladó. Cím a kiadójáiba. 2198

Gyereken

a piactéri villamos megálló közelében egy új lakás, 4 szoba, tágas melléképítményekkel azonnalra elkészítve. Pásztótelepen. 2195

7 és 1/2 magyar hold

szépfekvésű, jó szőlő Galán eladó. Gantner János Arad, Bohus-palota. 2212

Szőlő,

villamos megállónál, déli fekvésű, nyaraló kolnával felszerelésre vagy bérbeadó. Cím kiadójában. 2211

Egy

teljesen jókarban lévő sarokház, melyben egy 2 szobás, 3 egy szobás lakás és egy konyha helyiség van, szabad kézből eladó. Cím a kiadójáiba. 2215

Thököly-utca 59. szám

házak, 8 lakással, szabad kézből eladó. Bővebbet Vlatt Istvánnál, Lövész-utca 5/b. sz. 2225

Séga Pécsi-utca 6. szám

ház eladó. Bővebbet ugyanott. 2240

Munkácsy Mihály-u. 5. szám

ház eladó Cím a kiadójában. 2270

Eladó

új, modern felszerelésű magánház 3 szobás lakással. Bővebbet Tavakovits Emil építész irodájában, Thököly-ter 2/a. 2294

Eladó

modern ház a belvárosban nagy gyár-heiységekkel, raktárral és egy minden konyha emeleti nagy úri lakással. Cím a kiadójában. 2272

3 hold szőlő

és 4 hold szőlő a gyoroki hegyen eladó. Vojtek Alajos, Arad. 2287

200 □-öles áras telek

a város központjában, ugyancsak egy kereszt-horos mahagóni zongora eladó. Cím a kiadójában. 1691

Flórián-utca 33.

ház eladó, bővebbet ugyanott a házmeztérnél. 1682

Vétel és eladás.

Csárdákirályné

és az összes zeneműajándékok állandóan kaphatók Deák Béla könyv- és papírkereskedésében, Forray-utca. Telefon 902 szám. 871

Daráló,

tengeri állatok, lekaptak érkeztek Kovács Soma és Társa Arad. 2292

Ajánlat

visszonteladónak szilvaizet, diót, fahéjat egészét, teát és különféle festéket, igen olcsó áron Biener, Flórián-u. 11. 2200

Raffia, Perceid

kapható Kovács Soma és Társánál, Arad. 2292

Eladó

Munkácsy Mihály-utca 4. sz. ház, új lakás, szép udvar, kocsiszin és négy lóra istállóval. Bővebbet Porzán Lajosnál, Bocskó-utca 7. 2210

Cséplőgarnitúra

8-as felszereléssel, szíjjakkal eladó. Bővebbet Vlatt Istvánnál, Lövész-utca 5/b. szám. 2226

Vezek

koronázási helyégeket és egész gyűjteményeket. Könyvtárakat és egyes könyveket. Kerpel könyvkereskedés. 901

Permetező

Ocrnelia, Vermorel r. Hydrolina, Kénpor-fuók még beszerezhető Kovács Soma és Társa, Arad. 2293

Mikes Kelemen u. 30.

alatt egy új strátkocsi, kis lóval, eladó. 2338

80,000 db jóminőségű téglát, jutányosan eladó. Cím a kiadójában. 2301

Eladó

egy 3 ajtós ruhaszekrény, consol tükör, divány és álló óra ebédlethez, vendégháló berendezés, jég szekrény, máncsorló, edények és ferfiruhák. Özv. Tulipán Sándornál, Szent László-utca 10. 2054

Eladó

I. rendű kerékpár és heremag, nagyban és kicsinyben. Bővebbet Jóó Sándornál, Opécska, 3. szám alatt. 2322

Mindennemű

kereskedelmi áruk vételét és eladását vállalja „Általános Forgalmi Vállalat.” 2288

Vezek perzsaárukat

hármilyet (használtat de nem törött) 30 fillertért árát, vidékről utánvétellel minden bejelentés nélkül Krausz Henriknél, Arad, Bocskai-ter 5. sz. 2311

Egy árukereskedés

eladó. Megtekinthető Andrassy-ter 3. 2209

Cséplőgarnitúra eladó

Zimándkőzön. Bővebbet ugyanott a községi bírónál. 2216

Eladó

fűrészgépek, benzínmotorok, lakatosgépek, szerszámok, fuvók, kovácsüzem, sárfuók, 2 kerékű kézikocsi, Autogén-hegesztő készülék, targoncák. Fácán utca 6. szám. 2232

Villany-esztár

három égővel petróleum lámpából átalakítva eladó. Flórián-utca 23. földszint jobbra. 2248

Eladó

egy fényezett ágy, ruganyos matracal, egy ejeli szekrény, egy matt, tükrös és marványlappal ellátott mosó, egy mosóservice és egy nagy máncsorló. Mikes Kelemen-utca 6. szám, 10. ajtó, a délelőtti órákban megtekinthető. 2243

Három darab 2 éves Injira

eladó. Értekezhetni K. Fodor József tulajdonossal. Kevevmosen (Csanádán) 2263

Fenyő-, dísz- és gyümölcsfa eszmetek, reparis gyökerek és sima, építkezési tárgyak és szőlőszőlők nagyban és kicsinyben eladók. Bővebbet Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. szám. 1873

Cséplőgarnitúra

10-es, teljesen jókarban lévő, összes szíjjakkal eladó. Bővebbet Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. 2143

Különféle.

Kiadó

2 nagy, száraz, világos pince, az egyik padló, raktárnak alkalmas. Révai-utca 13. sz. 2330

Ruh és viasketőség

elleni fehér kenőcs kapható Ferenc-téri Vajdita-gyógyszertárban. Kis téglát 1 korona 50 fillér, nagy téglát 3 korona. 6171

Lucernás kert

bérbeadó Balla Alajosnál, Deák Ferenc-utca 39. szám. 1967

40-50 darab szárnyasmarha

részére Arad vidékén legelőt keresek. Ajánlatokat kérem Faragó Benő intézőhöz, Battonya (Csanádmezeje) küldeni. 2137

Tyukszem

és minden bőrcséményes ellen biztosan ható szer, Hehs gyógyszerész tyukszem-tapasza. A legmegbizhatóbb tyukszem-tapasz párnajal használatát után leválik, a győző fájdalom azonnal megszűnik. Ára 1 korona. Hehs gyógyszerész, Földes gyógyszerész Arad. 12